

LLD Reikalai.
Palestinos Vargai.
"Globos" Bankrūtas.
Kur Nepriklausomybė?
Generolo Bėdos.
Rašo D. M. SOLOMSKAS

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVE-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 114

★ ★ ★

Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Gegužės-May 17, 1947

★ ★ ★

Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

TAIKA PRIKLAUSO NUO JUNGTINIŲ VALSTIJŲ, PAREIŠKĖ WALLACE

Europiečiai Labiausia Bijo "Trumano Mokymo," Stumiančio
I Karą, Sakė Buvęs Jungt. Valstijų Vice-Prezidentas

Detroit, Mich. — Buvęs Jungtinių Valstijų vice-prezidentas Henry A. Wallace sakė masiniame susirinkime geg. 15 d., jog pasaulinė taika ar karas priklauso nuo Amerikos. Europiečiai labiausiai bijo "Trumano mokymo", suprasdami, kad tas mokymas stumia linkui naujo karo. Tačiau patyrė Wallace, lankydamsis įvairiuose Europos kraštuose. Jis išpėjo, kad Trumano valdžia, traukdamas, Pranciją ir kitas šalis į bloką prieš Sovietus, sudaro didžiausią karo pavojų.

Europos liberalai (pažangūs demokratai) atmeta tokį Trumano mokymą ir niekina jo bandymą doleriais įtraukti juos į talką "prieš komunizmą", pareiškė Wallace. Trumanas mėgina iš politiniai sumušti tuos žmones "su pagalba

saujelės parduodančių, susiterusių reakcinių," bet jam nepavyks, kaip tvirtino Wallace.

KRIZIS IR KĀRAS

"Jeigu bus tęsiama dabartinė Amerikos valdžios politika, daranti turėjus dar turtingesniais, o beturčius dar biednesniais, — sakė Wallace, — tai mes neišvengiamai susilauksime nedaro krizės. Jei dabartinė Amerikos užsienio politika dar tęsis, ginkluodama prieš — sovietines valdžias, o kišdamasi į svetimus kraštus ir kovodama ten prieš pažangą, tai mes susilauksime prievartos žygių, kraujo liejimo ir kurią nors dieną — neišvengiamo karo."

Europai reikia iš Amerikos ne tankų ir patrankų, bet maisto ir kūro, užreikš Wallace.

Bavarijos Darbininkai Du Svarai Duonos per Savaitę

Munich, Vokietija. — Bavarijos maisto ministras, raginamas unijų vadų, sutiko padidinti duonos kiekį darbininkams iki dviejų svarų iš viso per savaitę. Dėl to darbininkai susilaikė nuo streiko prieš alki. — Bavarija, derlingiausia vakarin. Vokietijos sritis, yra amerikonių užimta.

Unijistai Laimėjo Rinkimus Oaklande

Oakland, Calif. — Rinkimus čia laimėjo kandidatai Oaklando Balsuotojų Sąjungos, nušluodami Knowlando-Warren. republikonų mašiną. Majoru išrinktas Vernon Lantz, chemikas CIO unijos narys. Keturi Darbo Federacijos ir CIO kandidatai išrinkti miesto tarybos nariais, o penktas dar ginčijamas.

Berlin. — Daugelis Vokietijos miestų valdybų planuoja sutrumpinti darbo laiką, nes pusbadžiai darbininkai nepajėgia pilną laiką dirbti.

Vokiečių Socialdemokratai Nepajėgia Sulaikyti Alkanųjų Streikų prieš Amerikonus

Berlin. — Socialdemokratai unijų vadai atsakė pasidėjimui nestreikuoti prieš maisto stoka amerikonių užimtoje Vokietijos

turėjo dokumentų savo asmenybės. Bet iš tos bėdos jis išgelbėjo sovietinis generolas Kotikovas, kuris ir civiliai apsirinkus pažino Anglijos komandierių ir paliausavo.

Vaje, kiek būtų buvę skandalo, jeigu tokio padėty būtu atsideres SSRS generolas!

Chinų Komunistai Smarkiai Pliekia Chiango Armiją

Nanking, China. — Chinų komunistai apsupo Chiang Kai-sheko tautininkų Taiyuaną, Shansi provinciją, ir jų kariuomenę tame mieste, kaip praneša valdinė tautininkų žinių agentūra. Mandžūrijai komunistų armija užėmė Wulakai ir Yenkan miestus ir faktiškai apsupo svarbų Kirino miestą.

Dabar chinų komunistai grėsia tautininkams Mandžurijos sostinėje Changchune. Be kitko, jie apgulė Nungan miestą, už 53 mylių nuo Changchuno.

BOMBA UŽMUŠE DAR I ANGLĄ PALESTINOJ

Jeruzalė, geg. 16. — Žydų Irgun Zvai Leumi kovų bomba Haifoje užmušė dar vieną anglų policininką ir sužeidė tris kitus asmenis. Jie paskelbė, kad nesiliaus kovoję prieš anglius ir tuo laiku, kai Jungtinių Tautų komisija tyrinėš Palestinos klausimus.

KOMUNISTŲ LAIMĖJIMAI

Darbininkų tarybų rinkimuose fabrikuose dabar Bavarijoje ir Badene - Wuerterbergo komunistai daug daugiau balsų gauna, negu pirma, o Mannheim mieste ir fabrikinės darbininkų tarybas dabar išrinkta net 100 nuosimčių daugiau komunistų atstovų, nors komunistams esą dar toli iki unijų kontrolės paėmimo ir savo rankas.

Bilionai "Trumano Mokymui" prieš Bolševizmą

Washington. — Senatas ir kongreso atstovų rūmos beveik vienbalsiai užgyrė prez. Trumano siūlomą \$400,000,000 "paškolą" Graikijai ir Turkijai. Monarchistams Graikijos valdovams ginkluoti ir stiprinti prieš respublikiečių partizanų duodama \$300,000,000, o Turkijos ginklavimui prieš Sovietus paskirta \$100,000,000. Bet tai dar tik pradžia, kaip sakė reporteriams aukšti Amerikos valdininkai. Jie lemia, jog per kelis sekamus metus Jungtinės Valstijos turės išleisti po penketą bilionų dolerių vykdymui "Trumano mokymo" prieš Sovietų Sąjungą ir prieš komunistinį judėjimą įvairiuose kraštuose.

Senatorių Komitetas Tikisi Ateityje "Pataisyti" Taikos Sutartį su Italija

Washington. — Senatorių komitetas užsienio reikalais formaliai paskelbė, kad jis užgria Amerikos ir kitų tautininkų taikos sutartį su Italija, Rumunija, Bulgarija ir Vengrija. Komitetas reiskia vilties, kad ateityje bus galima "pataisyti" sutartį Italijos naudai, kuomet Italija bus priimta į Jungtines Tautas. Tuo tarpu senatorių komitetas ragina visą senatą užgirti sutartį su Italija ir kitais minimais kraštais.

Chinai Studentai Šaukia: Sušaudyt Tokius Valdovus!

Nanking, China. — Daugiau kaip 3000 chinų studentų demonstravo prieš tautininkų valdžią, išdaužė valdiškų rūmų langus ir niekinančiai baubė ir švilpė prieš valdininkus, kurie ragino studentus nusiraminti. Studentai, tarp kitko, reikalavo, kad valdžia skirtų jiems po 100 tūkstančių chinų dolerių maistui nusi-pirkti per mėnesį. Tai būtų tiksliai 4 amerikiniai doleriai, nes chinaiškas doleris taip nupuolė, kad 1 amerikinis centas yra vertas 260 chinų dolerių. Iki šiol valdžia skyrė studentams tik po 25,000 chinų dolerių per mėnesį, kas reikiš-

girti sutartį su Italija ir kitais minimais kraštais. Taikos konferencijoje Amerikos atstovai, girdi, uoliai stengėsi išgaut lengvesnes Italijai sąlygas, bet nepavyko; bet, sako, jei senatas atmesų šią sutartį su Italija, tai "labai pakenktų" sutarčių padarymui su Austrija ir Vokietija. Be to, atmetimas nupuldytų Amerikos valdžios įtaką pasaulio akyse.

po vieną amerikinį dolerį. Studentai įsiveržė į maisto ministeriją. Ministras Chu teisinosi jiems, kad valdžiai trūksta lėšų. Studentai atsakydami sušuko: "Bet jūs turite lėšų pilietiniam karui" (prieš chinų komunistus).

Gatvėse demonstruodami, studentai dainomis ir obalsiais taipgi smerkė Chiang Kai-sheko tautininkų valdžią už pilietinį karą ir už "chinų kultūros naikinimą." Kai kurie šaukė: "Sušaudyt aukštuosius valdininkus!"

Rumunijoje ir šiomet būsiąs prastas derlius.

UŽSIDARĖ SPECIALIS J. TAUTŲ SEIMAS DĖL PALESTINOS KLAUSIMŲ

Paskyrė Komisiją Palestinei Tyrinėti; Šaukia Nevartot Jėgos, iki Reguliaris Jungt. Tautų Seimas Padarys Sprendimą

Flushing, N. Y. — Užsibaigė specialis Jungtinių Tautų seimas geg. 15 d. pietųje. Paskutiniame savo posėdyje seimas 45 balsais prieš 7 nutarė sudaryti komisiją Palestinos dalykams tyrinėti, įgalindamas tą komisiją duoti Jungtinėms Tautoms bet kokius pasiūlymus dėl Palestinos klausimų išsprendimo. Prieš šią rezoliuciją balsavo atstovai Turkijos, Afganistano ir penkių arabiškų kraštų — Egipto, Irako, Lebano, Saudi Arabijos ir Sirijos.

Palestinos tyrinėjimų komisijon paskirta atstovai šių 11 šalių: Australijos, Kanados, Čekoslovakijos, Guatemalos, Indijos, Irano, Holandijos, Peru, Švedijos, Urugvajaus ir Jugoslavijos.

Seimas vienbalsiai (apart

susilaikiusių arabiškų kraštų) priėmė Norvegijos rezoliuciją, kuri šaukia "visas valdžias ir tautas, o ypač Palestinos gyventojus, susilaikyti nuo jėgos vartojimo arba grėsinimų ją pavartoti," iki tyrinėjimų komisija duos raportą ir Jungtinės Tautos padarys savo sprendimą.

Komisijos raportas turės būti ijeiktas ne vėliau kaip rugsėjo 1 d. Tada susirinks reguliariis Jungtinių Tautų seimas New Yorke.

Žydų Agentūros vadas Moše Šertok gyrė spaudos atstovams Sovietų delegato Andriaus Gromyko pasiūlymą — įsteigti Palestiną kaip nepriklausomą valstybę su lygiomis teisėmis žydams ir arabams, o jeigu jie nesusitauks, tai padalint ją į dvį atskiras žydų ir arabų valstybes.

Alkani Vokiečiai Ieško Valgomųjų Žolių ir Šaknų

Berlin. — Anglų valdininkai sakė, Amerika šį mėnesį atsiųs 392,000 tonų grūdų alkaniems žmonėms vakarinėje Vokietijoje, užimtoje anglų ir amerikonių. Vokiečiai ten iš miestų eina į laukus ir miškus ieškoti "valgomųjų žolių ir šaknų." Amerikos pulkinink. Hugh B. Hester, maisto parūpinimo galva, dabar sumažino vokiečiams maistą iki 1,130 kalorijų per dieną (o reikia bent 3,000 kalorijų). Tačiau jis sako, "vokiečiai nebadauja."

TOGLIATTI SKUNDŽIA TIMES REPORTERIUS

Roma. — Italijos Komunistų Partijos vadas Palmiro Togliatti užvedė teisme bylą prieš amerikonių žurnalo Time reporterius, kai po šmeižikus.

Tie reporteriai rašė Time žurnalui, būk Togliatti, dviejų milijonų italų komunistų vadas, išdavinęs savo draugus socialistus itališkiems fašistams.

Nitti Pakviestas Sudaryti Italų Ministrų Kabineta

Roma, geg. 16. — Francisco Nitti tapo pakviestas sudaryti naują Italijos ministrų kabinetą. Nitti, laikomas liberalu, buvo Italijos premjeras ir pirm Mussolinio. De Gasperi, katalikų vadas, šiomis dienomis ap-leido premjero vietą, bet tikėjosi, kad jam busią pavesta sudaryti naują ministrų kabinetą.

Gen. de Gaulle Persašė I Francijos "Vadus"

Bordeaux, Francija. — Generalas Charles de Gaulle čia kalbėjo sugužėjusiems 50,000 savo šalininkų, kad reikia sudaryti "stiprią valstybę", kurios galvinyje, girdi, turėtų stovėti "atsakingas nevaržomas vadas." Žinoma, kad pats de Gaulle nori tapti tokiu vadu ir panaikinti demokratine respubliką.

Washington. — Prezid. Trumanas sakė, kainos vis dar per aukštos.

ORAS.—Būsią lietaus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 8, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President George Kuraitis
Secretary Treasurer Nick Pakalnis
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00
United States, six months	\$3.75
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$8.00
Canada and Brazil, six months	\$4.00
Foreign countries, per year	\$9.00
Foreign countries, six months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"Aš Esu Amerikietis" Diena

Rytoj bus iškilminga diena, pavadinta "Aš Esu Amerikietis". Visuose miestuose ir miesteliuose žmonės susirinks dideliais būriais, klausysis prakalbų, muzikos, dainų.

Si "šventė" buvo įsteigta 1940 metais Kongreso nutarimu. Kaip ir daugelio kitų gražių socialinių dalykų, taip šio šio žygio iniciatoriui buvo prezidentas Rooseveltas. Šūkis buvo "Mes visi ateiviai — visi amerikiečiai." Tai buvo pažangiosios Amerikos atsakymas tiems, kurie yra suėsti rasinės, tautinės, bei religinės neapykantos. Ypatingai norėta pabrėžti idealas vienybės tarpe ciagimiu ir sveturimiu būdais. Idėja graži ir prakilni. Prieš šią idėją kovoja taip vadinamieji "simptacentiniai amerikiečiai." Jie norėtų, kad tarpe ciagimiu ir sveturimiu būdais socialinio ir kultūrinio bendradarbiavimo, kad sveturimiai būtų beteisiai antros klasės piliečiai, kad jie būtų diskriminuojami darbuose ir įstaigose.

Velionis Rooseveltas kovojo prieš tokį Amerikos žmonių dalinimą. Jis suprato, kad būtų naudinga nors vieną dieną į metus garsiai ir storai pabrėžti Amerikos žmonių vieningumo reikalą. Tegul vieni kitus gerai pažįsta, o pažindami, jie vieni kitus gerbs ir mylės!

Sveturgimiai amerikiečiai su pasididžiavimu ir meile švenčia "Aš Esu Amerikietis" dieną. Jie niekada nesutiko ir nesutiks būti antros klasės piliečiai. Amerika yra jų Amerika — lygiai taip, kaip ir tu, kurių tėvai ir motinos čionai atvyko keletą metų anksčiau. Jie pamierkia ir atmeta visokią diskriminaciją ir nelygybę. Jie didžiuojasi būti amerikiečiai.

Sveturgimiai, tiesa, karštai myli savo gimtines šalis ir jų žmones. Jie negali pamiršti ir nepamiršo savo brolių ir seserų tose šalyse. Tačiau tai nepadarė jų prastais amerikiečiais. Toji senosios šalies meilė padarė juos dar geresniais, stipresniais amerikiečiais — patrijotais ir mylėtojais jų naujosios tėvynės. Meilė, supratimas, užuojauta kitoms šalims padarė žmones gilesniais, švelnesniais, jausmingesniais ir duonesniais.

Amerikos lietuviai didžiuojasi būti amerikiečiai. Čia jie yra praleidę gražiąją savo gyvenimo dalį, čia jie išsėmė savo sveikatą fabrikuose ir kasyklose, čia jie užaugino šeimas, čionai jie ketina baigti savo kelionę. Jie nesijaučia niekam skaisniais. Jie savo darbais ir užsilikymu nėra paskutiniai plačiosios visuomenės akys. Jų vaikams teisingai didžiuojasi savo tėvų lietuviška kilme.

"Aš Esu Amerikietis" turi turėti dar ir kitą prasmę mums visiems. Tai reiškia, kad kiekvienam mums turi rūpėti ne tik savo siauri asmeniniai reikalai, bet taipgi reikalai visos šalies, visų žmonių. Ne tas geras, ištikimas, patriotingas amerikietis, kuris numoja ranka ant visko ir kitiems palieka už jį protauti, bet tas, kuris savo protu gyvena ir drąsiai stoja kovon prieš visas skriaudas ir neteisības. Visa Amerikos istorija byloja tą didelį faktą, kad niekuomet visose kovose už tiesą ir žmonių gerovę sveturimiai amerikiečiai nėra sėdėję antrosiose eilėse. Kovoje už teisę organizuoti kalbėti ir susirinkti, už trumpesnės darbo valandas, už pakėlimą gyvenimo lygio, už viešą mokslą ir švietimą, prieš išnaudojimą ir skriaudas — visose tose kovose sveturimiai amerikiečiai užėmė garbingas vietas.

Taip ir šiandien jie nestovi paskutinėse eilėse. Savo amerikoniškumą jie įrodo savo meile ir atsidavimu žmonėms ir kraštui.

Bandė Atspėti, Bet Neatspėjo

Gegužės 13 dieną komercinėje spaudoje buvo rašoma, kad sekretorius Marshall atmetęs Molotovo notą dėl Korejos, nors, girdi, smulkmenų dar neturime. Bet gegužės 14 dieną toji pati spauda praneša, kad Marshallas Molotovo pasiūlymus priėmė ir neužilgo susirinks abiejų šalių komisijos dėl sudarymo Korejai laikinosios valdžios.

Pakeitimai, Kurie Mažai Ką Tepakeis

Jau rezignavo valstybės sekretoriaus pavaduotojas Dean Acheson. Jo vieton prezidentas paskyrė poną Lovett. Numatoma ir daugiau pakeitimų valstybės departamente. Bet tie pakeitimai nepakeis valstybės departamento politikos. Tą politiką nustato prezidentas Trumanas ir sekretorius Marshall.

Kas Dedasi Anglų ir Amerikiečių Zonose?

Iš Vokietijos ateina žinių, kad anglų ir amerikiečių okupacijos zonos vokiečiai "badauja" ir kelia rūpesčius. Anglijoje tuo reikalu didelis susirūpinimas. Anglijos žmonės patys neturi pakankamai duonos, todėl duoti vokiečiams jie negali. Iš Amerikos maisto jau buvo daug nugabenta, bet neužtenka.

Kame priežastis? Kodėl staiga pritrūko duonos?

Dabar paaiški. Pasirodo, kad tos zonos okupacinės

Kas Ką Rašo ir Sako

PRIEŠAI APIE CVIRKĄ

Vienybės redaktor. Juozas Tyšliava nenorįs susidėti su tais, kurie sušilę plūsta velionį Petrą Cvirką. Tyšliava sako:

Pažinojau velionį, kaip žmogų ir kaip kūrėją.

Politiniai, jeigu norite, galite jį smerkti: Jis, kaip ir keletas kitų jo plunksnės draugų, buvo Lietuvos okupantų klapėnukas.

Bet literatūriniai imant, Petras Cvirka buvo vienas iš talentingiausių jaunosios Lietuvos rašytojų.

Tai faktas, kurio negalima nuneigti. (V., geg. 16.)

Bet Keleiviję (geg. 14 d.) tūlas "Pažįstamas" rašo:

P. Cvirkai trūko žinių, trūko idėjų, trūko mokėjimo turima medžiaga ir vaizdus suderinti ir sulieti į visumą. Jei Cvirka būtų pridėjęs darbo, įgijęs žinių, išdirbęs aiškią pasaulėžiūrą, — jis būtų virtęs garsiu rašytoju. Tuo tarpu Cvirką pasitenkino komunistišku panašiuoju Kauno kavinėse. Darbininkų gyvenimo jis nei nepažino.

Šitaip piktai plūsta žymųjį rašytoją Keleivio bendradarbis, kuris pats apie rašybą, matyt, tenusimano tiek, kiek asilas apie astronomiją.

Velionį piktai plūsta ir So. Bostono Darbininkas. Ten skaitome:

Pirmoji žinia gegužės 6 d. apie paslaptinę Cvirkos mirtį trumpa ir sausa. Tikrai dar nežinia, nei kada, nei kur, nei kaip jis mirė. Rašytojas P. Cvirką buvo tik 37 metų. Niekas nesisigirdėjo apie jo ligą, tad mirtis turėjo būti staigi. Greičiausiai jis buvo sulikviduotas — tik klausimas: Stalino būdų ar Lietuvos partizanų? Faktas gi lieka faktas, kad išgamų frontas neteko jau tokių savo atkaklių propagandistų, kaip Nėries, Giras, Cvirkos.

MENSEVİKISKAS APGAUDINĖJIMAS

Po antgalvių "Komunistiški 'Baduoliai'", St. Strazdas rašo:

Lietuviai komunistai turi savo "darbininkiską susivienijimą." Jie sako, kad tai yra "broliška pašalpos" organizacija.

Jie sako tiesą! Štai, "darbininkiską susivienijimą" organas "Tiesa" gegužės 1 d. laidėjo juodu ant balto praneša, kad sausio mėnesį buvo sušelpi šie alkani "broliai":

"J. Gasiūnas \$225.00, J. Siurba \$225.00, J. Orman \$225.00, A. Yakštienė \$200.00, B. Kalakauskaitė \$190.00, J. Weiss \$25.00"...

Visi neginėjami stalincai, jie gavo apie vienuolika šimtų dolerių. Dar kiti trys gavo ir atlyginimų sumai 1,08 dol. Viso kartu bus \$1,230.15.

Tai šitaip komunistai šienaujasi. Kodėl ne? Yra naivaus svieto, yra aklių bimbizmo plytlaizių...

Vadinasi, minėti asmenys ima pašalpą iš Lietuvių Darbininkų Susivienijimo. Betgi tai šlykštus, apga-

valdžios beveik nieko nepadarė, kad priversti fermerius aprūpinti miestus maistu. Žemės reforma nepravesta. Turtingi fermeriai ir dvarininkai, kurie kontroliuoja žemės ūkio reikalus, sabotuoja ir atsisako grūdus pristatyti. Štai, kodėl miestuose atsirado duonos stoka ir badas.

Kodėl anglai ir amerikiečiai neima už gerklės Vokietijos buočių ir dvarininkų? Šis klausimas nesuprantamas eiliniams anglams ir amerikiečiams. Iš jų tik reikalaujama, kad jie patys mažiau valgytų ir suteiktų maisto vokiečiams.

vingas melas. Strazdas žino, kad jis paneigia tiesą ir bjauriai meluoja.

Jo suminėti asmenys yra LDS centro darbininkai ir tos sumos nėra jokia jiems pašalpa, bet algos. Tos gi algos nėra per didelės. Jos daug mažesnės, negu SLA centro darbininkų.

Šitaip faktus iškraipydamos Strazdas pasirodo paprastu menševikišku apgaviku — apgaudinėja savo skaitytojus, mulkina visuomenę.

VETERANŲ ŽYGIS WASHINGTONĖ

Chicagos dienraštis Vilnis rašo:

Apie 500 karo veteranų atvyko į Washingtoną. Jie šiuo žygiu pagerbė žuvusius kare už laisvę ir padarė pažadus toliau vesti kovą už demokratiją.

Šis veteranų žygis supurtė reakcinius, kurie isteriškai rėkia prieš "komunizmo pavojų" ir mano, kad jie daugelį žmonių išgaudina.

Šie veteranai yra komunistai. Jie to fakto ir neslepia. Tarp jų yra pasižymėjusių turinčių ordinus už aukščiausią pasižymėjimą kare.

Jie eina pas kongresmanus ir senatorius. Jie reikalauja tuojau imtis namus statyti karo veteranams. Jų programos 10,000,000 namų į 5 metus.

Senatorius Vandenbergas piktai išmetinėjo 25 veteranams iš Michigano pas jį atėjusiems.

Sen. Martin, iš Pensilvanijos, priėmė tos valstijos veteranus, bet irgi piktai jiems išmetinėjo, kam jie komunistai. Jis negalėjo nuginti garbingą rekordą daugelio komunistų karo lauke, bet jis sakė, kad komunistai neturi turėti jokių teisių.

Tai kokią "demokratiją" senatorius Martin skelbia.

Veteranų vadovybė išskaitė vardus žuvusių kare.

Tas žygis sostinė kaip tik tokiu momentu, kada reakcininkai isteriškai klykia prieš komunistus, duos skaudų smūgį skymui sukurstyti Amerikos žmones, įbauginti daugelį žmonių.

Kariavę už demokratiją ir matydami dabar Ameriką pavertčiant reakcijos gynimo tvirtovę, karo veteranai, sakoma, padarys ir daugiau vizitų savo kongresmanams ir senatoriams.

(V., geg. 12.)

Praktiška Dukraitė

Tėvas nusivėžė savo mažą dukraitę žvėrynėn. Įvairius žvėris bežiūrindami, priėjo ir prie gorilos. Tėvas papasakojo, kiek drūtos ir piktos esą gorilos, jos dažnai užpuolančios ir užmušančios net ir žmones.

Mergaitė valandėlę baugiai tēmijo drūtuoli gyvuli. Paskui ji rimtai prabilo: "Tėti, jeigu gorila išsilaužtų iš kletkos ir tave užmuštų, kurio numerio busan aš turėčiau sėsti, kad parvažiuoti namo?"

Žmonėms reikalinga pirma išgyti teisingus principus, o jau paskui jie atliks prakilnius darbus.

Martin Luther.

DURYS ATSIDARĖ

Rašo Jonas Marcinkevičius

(Tąsa)

Jis primerkė akis ir žiūrėjo į ją nejudėdamas.

—Mane? — Danutė dar garsiau nusijuokė — Nuo kada?

—Sena meilė nerūdija. Atsimenat aną tobulę? Mano padėtis, taip sakant, tokia... Aš niekam blogo nepadariau, bet nespėjau pasitraukti... Žmonės visko gali prišnekėti. O tu, Danutė... mane užtarsi... būk mano žmona!

Danutė matė jį pernelyg jaudinantį, pastebėjo kokios šlykščios pasidarė jo akys, bet valdėsi.

—Bet juk tamsta Karolina myli?

—Mylėjau Karoliną, teisybė, nes ji nemylėjo savo vyro. Bet, kaip sužinojau, tave gyvą, aš tik tavęs ir telaukiau...

Kas gi čia, sapnas ar tikrovė? Kur ji atsidūrė? Ar ji sėdi su žmogumi, ar su šliužu? Buožės sūnaitis, išsitrankęs po visus Lietuvos miestelius įvairiose įstaigose betarnaudamas, prieš pat karą tik porą kartų su ja pasokęs, drįsta kalbėti, kad jis jos laukęs, kad jis ją tebemyli! Ir ta kvailė, matyti, dėl tokio nieko ėmė ją dar labiau nebeapkeisti.

Ji pakilo nuo stalo ir, atsidariusi duris, garsiai sušuko:

—Karolina!

Kai įėjo sesuo, Marijonas stovėjo vidury trobos kiek palinkęs ir sumišęs.

—Pasiimk tu jį ir mesk lauk.

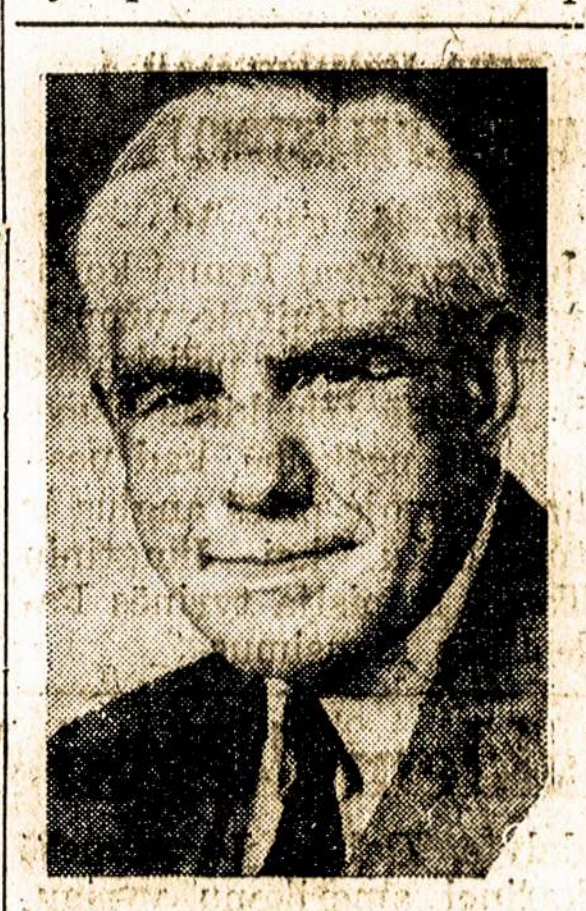
—Ir pati išejo į paupį.

III

Prasidėjo pirmoji bulvinkasio diena.

Susipykusi su savo Marijonu, ir, matytis, su juo išsikyrusi, Karolina sirgo ir gulėjo lovoje. Tėvas arė, Danutė su motina rinko bulves ir pilstė į krūvelės. Diena buvo graži, saulėta. Senutė kaip mokėdama iš pasakojimo vargus vokiečių okupacijos metais, vis stengdamasi pridurti, kad dėl jos, Danutės, ne kartą vokiečiai norėję juos laudonu gaidžių paleisti.

Persirengusi kaikišku sijonu Danutė rinko bulves, dideles, gražias baltas, ir viena ausimi klausydama motinos, prisiminė, kaip prieš pusantį metų, kaip tik tuo laiku ji dar tebegulėjo apkasuose. Juodas kaip

Naujai išrinktas J. V. Vaizbos Buto prezidentu Earl O. Shreve, pradėjo savo pareigas tarnyboje stambiajam biizniui sušukimu: "Žmonių neapgaukite, suversdami viską ant prekybininkų už algomis pašokdinant aukštyn kainų." Gi žmonės atsako: "Neapsigaušime. Mes žinome, kad stambiai ir prekybininkai, industrialistai ir finansierai kalti už pakėlimą kainų."

derva, pervertas raudonais liepsnos liežuviams, iš po žemės pakilo dūmų stulpas, sproginėjo granatos. Ją visą aptaškė purvais. Ji virto kniubščia ir apkurto. Bet mintis, — ji manė, — gal paskutinė buvo ji, motina. "Kas dabar pasakys mano motinai, kur išsis mano kaulai?"

Atėjo pietų laikas. Tėvas supančiojo arklių ir paleidęs jį į pagriovį ėjo moterų vidury. Kaimiškais drabužiais Danutė atrodė stambesnė, jos veidas buvo tamsesnis, bet kažkoks labai artimas ir savas. Abiem seniam jį tokia labiau patiko.

—Tai ką gi dabar manai daryti? — pirmą kartą jos tėvas užklausė. —Gal gi, sakau, pas mus liktum? Mudu jau seni. Broliai, kaip žinai, kapuose.

Danutė pajuto, kad tėvo balsas suvirpėjo. Ji žvilgtelėjo į jį. Zymiai didesnė plikė ant pakaušio, o ūsai žilesni, akys dar šviesios, bet jau ašarojančios. Šiandien jis nebetoks svarutis, kaip vakar, bet brangus ir mielas, kaip kadaise jaunystėje motinai sakydamas: "Palauk, palauk, nekurk."

—Kad juodvi su ta Karolina kaip katės, — gaudžiai nutęsė motina. —Juk kaip miela būtų, kad abi...

Tėvas atsikosėjo. Tai buvo ženklas, kad jis piktas ir neturi ko atsakyti.

—Ne. Nėgaliau aš pas jus pasilikti, — tarė Danutė, kiek galėdama švelniau. —Manęs laukia pareigos.

Pietų metu pasakysiu. Motina nuėjo į trobą, o Danutė prie šulinio, plačiai atsiraitojusi rankoves, plėvėsi rankas, prausėsi. Tėvas jai pylė didele kvorta šaltą vandenį ir gėrėdamasis kalbėjo:

—Nebe miera tu, o tikras bernas. Jei Karolina bent kartą tokiu vandeniu nusipraustų, jai, tur būt, ir padurkai prie blauzdų prisaltų.

—Tėveliai patys kalti. Užaugo nei šokia nei tokia ir dabar, štai vėl... Gėda! —Et! — numojo tėvas ranka ir pirmasis įėjo į trobą.

—Puikūs, geri senukai, — suvirpėjo Danutei širdis, —ir vistiek gyvenimas sugadino juos. Sugadino tie skarmalėliai, tie žmonės, kurie tik dangstosi gera širdimi.

Papietavę visi kažko dėsė, laukė, Karolina šį kartą pietavo drauge ir Danutė keletą kartų buvo užkalbinusi. Danutė jai atsakė prabėgom, šaltai.

—Tėveliai, po ryt aš išteku, — staiga pasakė Danutė.

—Už ko gi? — austebo abu tėvai kartu. Karolina įtempė klausą.

—Už vieno šaunaus berniuko, — parodė ji dvi baltų dantų eiles.

—Jei generolas, sutinku, — mėgino, šyptelti senis. Bet Danutė pastebėjo, kad jo ūsai suvirpėjo.

—Ar jis katalikas? —Kaip ir visi... Mudu drauge frontu buvome. Ilga tyla. Tėvas užsirūkė pypke, motina ilgai skėpetaitės kraštu trynė akis, o Danutė atydziai žiūrėjo pro langą.

—Jau tiek metų nematė tavęs, — pradėjo graudentis motina. —Ir vėl štai nebe-

tyt, dievo valia. Bet šliūba, tai, tur būt, bažnyčioj imsite?

—Nežinau, mam... —Vaikeli, tik nepadaryk man gėdos senatvėje. Kuo galėdami prisidėsime... Žinoma, nebus toks šliūbas, kaip Karolinos, bet vistiek svarbu, kad su dievu.

—Mama! Priešas su-triukšintas, Lietuva laisva. Mes galime kurti savo gyvenimą, kaip norime.

—O Jezau Marija! — sušuko Karolina ir pašoko.

—O tu nekvarksėk, — atsigrįžo į ją Danutė. — Su manim greitai. Mesiu pro langą, tai ištiksi...

Karolina išbėgo.

—Taip, taip, — urzgė sau po nosia senis, lyg nieko negirdėjęs. —Be pašėlio nės žydi ir javai. Gal kada nors tas tavo jaunikis ir mums pasirodys.

—Ogi štai jis ir atvažiuoja! —Ar pablūdai, — sušuko motina.

Viską užmiršę abu seniai puolė prie lango. Už judviejų nugaros stovėjo Danutė ir pasilenkusi savo garbana kuteno tėvo plikę.

Debesys uždengė saulę, nuo lango stiklų pabėgo spinduliai. Dabar visi trys matė, kad keliuku tiesiai į Paurų trobą atkinkuoja kumelaitė. Žmogaus nebuvo matyti.

—Ale tai jaunikis, — pa juokavo tėvas. — Jo visai nematyti, tik arklukas.

Danutė tylėjo, tramdydama juoką.

—Ale tai tu man ir nieko nepasakyk, — staiga susirūpinę motina. — Kaip dabar mes jį priimsime? — Nesirūpink mama. Jis paprastas vaikas. Kas liko nuo pietų, pavaišinsime ir užteks.

Kumelaitė artėjo prie Paurų trobos. Dabar visi trys aiškiai pamatė, kad vežimelyje sėdi apylinkės pirmininkas Vincas Kavoliūnas. Šalia jo nepažįstamas berniokas.

Jis buvo išisukęs į juodą apdulkėjusią sėrmėgą. Prie sudegusios daržinės sustabdes arklį, Kavoliūnas išsoko iš vežimo ir, berniukui kažką paaiškinęs, ėjo kiemų į trobą.

—Juk tai tas bedievis, — atsistojo ir sužiūro į Kavoliūną tėvas.

—Ne, tėtė, tai mano sužadėtinis!

Tėvo veidas pasidarė pilkas. Jo kaktą išpylė prakaitas.

—Jei taip, tai mano durys tau amžinai uždarytos!...

Motina stovėjo lyg žad netekusi.

—Sveiki, tėveliai, — prabilo Kavoliūnas, įėjęs į vidų, griausmingu balsu. —O, aš ir antrą kartą pas jus!

Tėvas kažką pašnibždomis atsakė. Abu stovėjo kaip stovėjo.

Ant Vinco krūtinės žerėjo dvi "Zvaigždės". Juodomis spindinčiomis akimis žiūrėdamas į senius, jis garsiai nusijuokė.

—Na, tėvai, kaip gyvuoji pats ir tavo šeima?

"Pasispaudė kaip vyrai rankom ir tiek, — pagalvojo motina, bailiai žiūrėdama į besijuokiantį Kavoliūną, — net nepabučiavo"...

(Bus daugiau)

2-asis puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily
Šeštadienis, Geguž. 17, 1947

LITERATŪRA IR MENAS

Vilniuje Parodą "Lietuvos Liaudies Kova Dėl Išsilaisvinimo" Aplankius

1918 metai.

Kaip žiburėliai dega parodoje ištatytame Lietuvos žemėlapyje raudoni taškai: tai yra miestai ir apskrįčių centrai, kur valdžia perėjo į darbo žmonių rankas. Vilnius, Kaunas, Šiauliai, Panevėžys, Telšiai, Zarasai—beveik visa Šiaurės ir Šiaurės-Rytų Lietuva jau nusimėtė buržuazijos junga. O viršum žemėlapyje—pirmojo Tarybų Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybos pirmininko portretas—draugas Vincas Mickevičius-Kapsukas, kurio vardas gerai žinomas Lietuvos darbo žmonėms.

Pirmoji šalis, ištiesusi brolišką ranką jaunajai Tarybų Lietuvai, buvo Tarybų Sąjunga. Jos didieji vadai—Leninas ir Stalinas—pirmieji pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe. Štai kabo tas istorinis dokumentas, pasirašytas paties Lenino:

"1. Rusijos Tarybinė vyriausybė pripažįsta Lietuvos Tarybinės Respublikos nepriklausomybę..."

Lietuvos buržuazija su vokiečių ir kito plauko baltagvardiečiais visomis išgalėmis stengiasi pagmaugti jaunąją Tarybų Lietuvą. Darbo liaudis pakyla kovai. Štai žygiuoja į frontą lietuviai raudonarmiečiai, štai ruošiasi sprendžiamoms kautynėms dėl gimtojo krašto laisvės ir nepriklausomybės.

Kova laikinai pralaimėta. Prasideda dvidešimt metų užtrukęs Lietuvos buržuazijos siautėjimas.

Į gilų pagrindį įvaroma vienintelė partija, stovėjusi Lietuvos darbo žmonių interesų sargyboje—Lietuvos Komunistų partija, išvaikomos darbo žmonių organizacijos, auga išnaudojimo jungas. Tačiau, nei kademiškos žvalgybos taikoma inkvizicijos būdais, nei melagingomis liaudininkų bei socialdemokratų 1926 metų frazėmis nesiseka buržuazijai numalšinti vis aukščiau kylantį revoliucinį judėjimą ir 1926 metų pabaigoje Lietuvos buržuazija nusprendžia griebtis atviro fašistinės diktatūros. Įvyksta kruvinosios Smetonos, Voldemaro ir budelio Plechavičiaus organizuotas fašistinis perversmas. Štai foto nuotraukoje tankai ties išvaikytojo seimo rūmais, štai fašistų patruliai Kauno gatvėse, skelbimas apie karo stovio įvedimą, štai pranešimas apie 4-rių geriausių kovotojų—Karolio Poželos, Juozo Greifenbergo, Kazio Giedrio ir Rapolo Čarno—sušaudymą. Jų portretai—juoduose rėmuose. Jų žvilgsnis—ramus ir drąsus. Žengdami po fašistų šautuvų vamzdžiais, jie žinojo, kad reikalas, dėl kurio jie atidavė savo jaunas gyvybes, yra teisingas ir turi laimėti.

Lietuvos Komunistų partijos vadovaujama lietuvių tauta vis ryžtingiau kyla į kovą. Štai paveikslai, vaizduojantys Lietuvos valstiečių 1936 metų sukilimą. Smetonos budeliai sušaudė taikingų valstiečių minią, štai guli jie, valstiečiai, aplaistę savo krauju gimtosios Suvalkijos žemę.

Kauno nuotraukos. Didžiulė darbininkų minia užtvindė gatves. Ryžtingi veidai... 1936 metų birželio 17 dieną smetoniškoji policija apšaudė darbininko Krasnausko laidotuves.

Lietuvos Komunistų partija telkia kovai prieš išnaudotojus bendrąjį anti-fašistinį frontą. Iš gilaus pagrindžio partijos kovai vadovauja vienas seniausių Lietuvos bolševikų—Antanas Sniečkus. Štai jo portretas, Lietuvos darbo žmonės gerai pažįsta jį, ilgametį LKP(b) CK sekretorių, TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatą.

Vis daugiau pasirodo antifašistinių lapelių. Sunkios bausmės gresia jų leidėjams, bet niekas negalėjo palaužti komunistų atsidavimo Lietuvos darbo žmonių interesams. Štai į parodą iš žvalgybos archyvų pakliuvusi foto nuotrauka: žvalgybos agentų pagauta garsi "Spartako" nelegali spaustuva. Šimtus tūkstančių ugninių lapelių spėjo ji paleisti į Lietuvos darbo mases, štai ko-

dėl tokiu ramiu veidu stovi ties sukrautais spaustuvės įrankiais ir išspausdintais lapeliais spatusvės šeimininkas ir raižybių rinkėjas drg. Juozas Mickevičius, gavęs už tai 15 metų sunkių darbų kalinimą.

1940 metai. Istorinės liepos 14-15 dienos. Pirmą kartą savo istorijoje laisvos Lietuvos gyventojai renka savąjį visos respublikos valdymo organą. 95,51%—didžiulė gyventojų dauguma—dalyvauja rinkimuose, 99,19% visų balsavusių pasisakė už Lietuvos darbo liaudies sąjungos kandidatus.

Lietuvos seimas visais balsais nusprendžia prašyti TSRS Aukščiausiąją Tarybą priimti Lietuvą į Tarybų Sąjungos sudėtį. Štai matome Lietuvos atstovus TSRS Aukščiausiosios Tarybos tribūnoje—vienas seniausiųjų Lietuvos bolševikų Didžiulis, 20 metų kalbėjęs fašistų kalinimuose Zibertas, surišęs savo gyvenimą su kovojančios liaudies likimu Adomaskas, ir tėviškai žiūri į juos tas, kieno vardas jau seniai tapo visos pažangiosios žmonijos vėliava—Stalinas.

1941 metų birželio 22 dienos sekmdienio rytas.

Prasideda sunkiausias Lietuvos gyvenime laikotarpis. Šiaurės vokiečiai okupantai ir jų vietiniai pakalikai—buržuaziniai-buoziniai nacionalistai.

Štai nuotraukoje bausius 9-tas fortas ties Kaunu. Milžiniški grioviai prigrūsti žmonių lavonų—apie 70,000 žmonių rado čia savo mirtį. Štai Pañeriai—šimtas tūkstančių žmonių buvo čia nukankinta ir sudeginta.

Žemė, gyvas ir negyvas inventorius, derlius atimami iš naujakurių ir vėl pereina į ponų rankas, o patys naujakuriai paverčiami vokiečių ir dvarponių vergais. Štai matome Jozės pasirašytą įsakymą: "Naujakuriai laikomi samdiniais šeimininkų, kuriems gražiama žemė."

Uždarytas universitetas—štai Kauno universiteto durys užkalto lentom ir vokiečių sargybiniai saugoja šį senąjį kultūros židinį.

Tą juodąjį darbą atlikti vokiečiams aktyviai padeda jų lietuviški šunys. Šie lietuvių tautos išgamos, sutepe savo rankas lietuvių krauju—kubiliūnai, plechavičiai, paukščiai, urbonai liokajai, kai tarnauja savo ponams—Rentelnui ir jo sėbrams, išduoda ir žudo lietuvius, grūda juos į vokiečių katorgą, padeda naikinti Lietuvos valstybingumą.

Plinta lietuvių tautos kova prieš okupantus. Tuo laiku, kai didvyriškoji Tarybinė Armija triuškina vokiečius ties Maskva, Stalingrade, partizanai tolimame užnugaryje triuškina karines vokiečių pajėgas. Štai dešimtys tų liaudies didvyrių—matome juos kautynių metu, žygiuojančius į kovą, poilsio metu ties laužais.

Savo juodu krauju sumoka vokiečių okupantai už grobuoniškas užmašas pavergti lietuvius, kolonizuoti Lietuvą. Daugiau kaip 10,000 hitlerininkų žūsta nuo partizanų kulkių, 633 kariniai ešlonai nurieta nuo bėgių ir sudūžta į šipulius, 30 karinių sandėlių, tiltų ir kitų svarbių karinių objektų išleka į orą. Štai buvę sudaužyti vagonai, dar teberūkstantieji garvežiai.

Štai tų didvyrių portretai—juoduose rėmuose šlovinga mirtimi žuvusi kaitynė Marija Melnikaitė, štai Tarybų Sąjungos didvyriai Apyvala ir Urbanavičius, štai tie, kurie betarpiškai vadovavo jų kovai: Lietuvos Partizanų Judėjimo Štabo viršininkas Antanas Sniečkus, pagrindinio LKP(b) šiaurės srities komiteto sekretorius Motiejus Šumauskas, pagrindinio LKP(b) pietų srities komiteto sekretorius Genrikas Zimanas.

Žemėlapis, vaizduojantis garbingą lietuviškosios divizionų praeitą kelią—Volga, Oriolas, Baltarusija, Nevelis, Polockas, Šiauliai, forsuojama Dubysa, paskui Nemunas, išvaduojamos Tilžė, Klaipėda.

M. I. GLINKA

(1804—1857)

"Muzika—siela mana."

"Muziką kuria tauta,

mes, kompozitoriai, ją dailiname."

Šie Glinkos žodžiai—tikroji jo autobiografija.

Daugiau kaip prieš šimtą metų rusų muzikoje isiviešpatauja didysis Glinka. Tuo metu Vakaruose kuria Mendelsonas, Šopenas, Šumanas, pradeda savo kūrybą Vagneris.

Rusijos muzikos tėvas Michailas Ivanovičius Glinka atvėrė tėvynės duris Europos muzikai, ir Vakarų muzika pirmą kartą pasiekė Rusiją.

Iki Glinkos rusų muzikinio meno, plačia to žodžio prasme, nebuvo. Ji tebuvo rusų buržuazinei aukštuomenei pramogos dalyku, ir jai vadovavo artistai—atvykėliai iš Vakarų.

Glinka pirmas davė pagrindą muzikiniam išmokslinimui Rusijoje. Glinkai pasirodžius, Rusija, muzikos kultūros atžvilgiu, įeina, kaip lygiateisė narė į pasaulinės muzikos šeimą. Įeina staiga ir ryžtingai, kaip kažkoks pasakiskasis milžinas.

Glinkai sukūrus "Ivano Susanino" operą, gimė tikrasis rusų muzikos aukštos kultūros menas. Šios operos premjera buvo didelis įvykis rusų meno istorijoje. Tuometinės Rusijos visuomenės pažangieji atstovai sugebėjo įvertinti Glinkos kūrybinio žygio reikšmę. Jie pamatė jame rusų muzikinio meno būsimos pasaulinės šlovės pradžią.

"Kai kurie iš aristokratų,—rašo Glinka savo "Užrašuose,—kalbėdami apie mano operą, sakydavo su panieka: "Tai—važikų muzika." Tai gerai ir net atitinka tikrovę, nes mano išmanymu vėžikai geriau nusimano, negu ponai."

Kitu savo šedevru—opera "Ruslanas ir Liudmila"—Glinka atskleidė muzikinei kūrybai visiškai naujus horizontus, naujus beribių galimumus. Jo genijus numatė kelius būsimoms muzikų kartoms.

Puškino poema "Ruslanas ir Liudmila" ir Glinkos opera, parašyta tuo pačiu siužetu, savo istorine reikšme yra panašios. Siedu kūriniai pirmą kartą suteikė Rusijos literatūrai ir muzikai visišką nacionalinį savarankiškumą.

"Puškino "Ruslane ir Liudmiloje" poezija padarė milžinišką šuolį pirmyn, ypač technikos atžvilgiu, neturėdama pavyzdžio rusų literatūroje,"—sako Bielskis.—Nei vienas iš rusų kompozitorių niekur nebuvo taip artimas Puškiniui, kaip Glinka savo "Ruslane."

Glinkos opera puikiai ir įstabiai jautrumu perteikia Puškino eilėraščių harmoniją, formos aiškumą ir skaidrumą, poemos epizodų nuotaiką.

Glinka ir Puškinas—du didžiausieji rusų tautos meno kūrėjai, genialūs rusų poetinės ir muzikinės kalbos kūrėjai.

Su Puškino ir Glinkos "Ruslanu ir Liudmila" ir rusų meną įžengė naujas liaudiškumo ir demokratizmo elementas. Glinka privertė visą civilizuotąją pasaulį atkreipti savo žvilgsnį į rusų muziką, tvirtai ir ištikimai pamilti ją.

Dvi ispaniškos overtūros, geniali "Kamarinskaja", puiki muzika dramai "Kunigaikštis Cholsmkis," 90 romanų—visa tai "amžinas Glinkos indėlis į rusų meno kūrybą."

Glinka įsmeina savi ištisą epochą ir visą liaudį, jo muzika artima ir brangi tarybinei liaudžiai.

Tarybinė muzika yra masinė ir giliai liaudinė. Įsisavindama ir perdirbdama visas amžių kultūros vertybes, ji vystosi klasikinės rusų muzikos pagrindu. Tarybinė muzika apsieja semiasi iš didžiojo Glinkos muzikos tradicijų. Glinkos muzikoje mes visuomet girdime tikrąjį, skaidrųjį liaudies balsą.

Glinkos muzikinė kalba yra nenutrūkstamai susijusi su liaudies mintimi ir jausmais, su liaudies išgyvenimais, štai kodėl ir mūsų laikais Glinkos muzika skamba visur.

Prof. K. Galkauskas.

Atėjo džiaugsmingą pergalės diena.

Prasideda naujas gyvenimo baras—atstatymas, karo ir okupacijos padaryto žaizdų išgydymas. Verda kūrybinis darbas Tarybų Lietuvoje. Broliško respublikų paremta, didžiausio darbo pakilimo pagauta, mūsų darbinga liaudis statosi sau naują gyvenimą. Pradeda rūkti atstatytų fabričių kaminai, naujakuriai vėl pradeda dirbti jiems Tarybų valdžios gražintą žemę, šimtai tūkstančių moksleivių užpildo atstatytų mokyklų klases.

A. Valonis.

Į Kovą, Ei, Draugai!

Kovų aidai vis nenutyla, Nors taika paskelbta, Iš vargo liaudis veržiasi-kyla, Ir nori būt laisva.

Tironai amžiais pratę misti Prakaity žmonių, Vistiek turės kada užmiršti, Kad turi jie vergų.

Nei šautuvų-kanoulių plienas Liaudies nenumalšins, Herojų žus šimtai, ne vienas, Nauji karžygiai gims.

Nesustabdyt upės bėgimo, Aušros nebeuždengt, Nes liaudis laisvę jau pažino, Ne jumis ją sutremt.

Kovos dar galo nesimato, Dar daugis kraugeriai, Kiekvienas tėti ją privalo, Į kovą, ei, draugai...

P. Pilėnas.

Mano Kraštas

Dengia pievas mėlynžiedis raštas, Kviečio varpa kuždasi brandi. Tai gyvent pačilo mano kraštas, O su juo ir laimę atrandi.

Vaiskios dienos, kas pakeist galėtų, Kas šviesesnį kelią susiras,— Lydi vėjas upių žingsnį lėta Per gimtuosius klonius į marias.

Tegul skausmas žemę išmėgino— Aidi balsas tėviškės gyvos,— Kviečio varpoj ir žiedely lino Išrašytas vardas Lietuvos.

Ir mąstau, tegul taip dienos rieda, Neapgaubti jų naktim klaičia,— Kai matau visų gražiausį žiedą Didelės draugystės vainike.

Dengia pievas mėlynžiedis raštas, Kviečio varpa kuždasi brandi,— Tai gyvent pakilo mano kraštas, O su juo ir laimę atrandi.

V. Valsiūnienė.

Pampas

Ten miestai, asfaltai, granitas,

čia bakūžė sukrypusi stypso;

žagrė, ir ta be noragų,

ir šuo nuplikęs tedrįpso...

Laukelis menų kukurūzų,

keliolika kupstų pupelių;

o ten, kur tik akys užmato:

dirvonai, dirvonai be kelio.

Gamta taip apmirus—nei jokio paukštelio;

vėjelis, ir tas toksai tvankus;

jei kur ir pražysta koks menkas žiedelis,

tai ir vėl tuoj prie žemės lenkiasi.

Ten toli mauroja galvijų pulkelis—

ant žirgo gaušis juos gena...

Prie jų jis čia augo, prie jų ir paseno,

su jais jis gerai sugyvena.

Ten miestų alejose, languose šaiposi fejės—

auksas su ašaromis maišosi...

Cia pampas, tik pampas ir oras taip tvankus,

gaušis jaučiasi laisvas...

Kapso Šimūs.

Jūs, mano dainos gimę usniutuose dirvonuose,

Ten, kur išalkęs prakaito slampinėjo vargas,

Ten, kur pakuliniuose, arba dryžuose maršiniuose,

Kad pašotinti vargą, dirbo ir prakaitavo vergas.

Mano dainų žodžiai rimavosi dulkėse fabriky,

O stygos jų sklendumui, rastos darbo gyslose.

Melodija įmta kosulyje paliegėlių pilkų—

Iš tų kritinių, kur Kocho bacilas dainavo ir vystėsi.

Išmokau dainuoti ir nejudomųjų turtų statyboje,

Kai liesųjų bedirbant kaulai nuo svorio braskėjo,

Kur darbo žmogus, architektūros grožybėje Vieron vandenio—prakaitą mūran vis liejo.

Gaidas mano dainai davė Naujosios aušros,

Kurios pranašauja, kad žmogus jau daugiau nevergauts.

Kai kovų sprendžiamųjų bus praėjusios audros,

Tai ko vertas žmogus, tai ir gaus.

Už tai, jūs mano dainos būsite nemiršamos

Amžinai ir mūza, tu mano, gyvensi liaudyje,

Už tai, kad mano spēkos, nors jau ir dildamos

Be klastos, vis tarnavo darbo žmonijai.

Biednas.

Bs. Aires, sausio, 1947.

3-čias puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily
Seitadienis, Geguž. 17, 1947

Ar Kenčiate

NUO

- Galvos Skaudėjimo,
- Vidurių Suirimo,
- Nervų,
- Nemigio,
- Gazu ir Išputimū— iš priežasties

- Veiksminio Užkietėjimo?

Ne laukite! Būkite sumanūs! Imkite laiku! Išbandys Dr. Peter's Gomozo. Daugiau negu liuosuotojas—skilvinis tonikas vaistai—sudaugina 18 vaistinių sąrašų, žolių ir augmenų. Pradeda nerangias žarnas veikti. Pagelbanti joms prasidinti užkietėjus išmatas—išvaro užkietėjimo gazu ir išputimą—suteikia skilviui ta malonų jausmą ramumo ir šilumos. Perseręgėjimas: vartok taip kaip nurodyta.

Išgykite Gomozo jėgą apsinkele arba pasitęsusio delmų specialius "auspūtimus" pasidūti—ir gausite.

PRIEDO Bandyti Bonkutes

DR. PETER'S OLEO LINIMENT—antiseptikas—kuris suteikia greitą palengvinimą nuo reumatinę ir neuragilę skausmų, muskulinio nuorakumo, ausių gausių ir skaudžių masykų, patempimų ir nyktelėjimų.

DR. PETER'S MAGOLO—alkalinas—palengvina laikinai rektusio skausmų skilvį sutikimus kaip pavirduoti skilvius nevirkštinis ir rėmus.

Sisukite į "Special Pasidūlimo" Kuponą—Dabar
□ Įdėtas \$1.00. Atsukdami man apmokėkite reguliari 11 uocia \$1.00 vertės bonką Gomozo ir skilvius—60 vertės bandymų bonkutes Oleo ir Magolo.
□ C. O. D. (Gaidos pridėtos).

Vardas _____

Adresas _____

Pašto Ofisas _____

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.

Dept. 614-223

2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.

256 Stanley St., Winnipeg, Man. Can.

Žinios iš Lietuvos

Statybos Sezono Išvakarėse

Atžilus orui, respublikos statybose bus žymiai išplėsti darbai. Šiais metais tam tikslui valstybė asignavo 50 milijonų rublių. Ši suma žymiai dalimi panaudojama tolesniam krašto supramoninimui.

Šalia praėjusiais metais patatytų patalpų iškils nauji "Elfos" pastatai, kurie bus sujungti į vieną didelį korpa.

Šiais metais numatyta parengti montavui visus šios elektromotorių ir radijo aparatų gamyklos cechus. Naujoje penkmečio statyboje "Kaitroje," gaminsiančioje santchnikos įrengimus, vykdomi pagrindinio korpo ir kitų pastatų dengimo darbai. Ir čia šiemet bus užbaigti statybos darbai.

Mineralinių trąšų "Artojo" fabrike vasaros metu bus vykdoma antros eilės statyba.

Lygiagrečiai bus tęsimi bei pradėti iš naujo eilės kitų stambių pramonės objektų statybos darbai. Šalia naujų statybų iškils ir darbininkų bei tarnautojų gyvenamieji namai. Šiais metais jų statyba numatyta pradėti Akmenėje, kur išaugs stambus cemento fabrikas, ir kitur.

Didelis Knųgų Pareikalavimas

PANEVĖŽYS.—Paskutiniuoju metų miesto knygne buvo gautas didelis knygų transportas. Naujų politinių ir grožinės literatūros leidinių išpardavimas vyksta sparčiai. Dažnai per vieną tik dieną panevėžiečiai nusiperka daugiau kaip 4,000 knygų. To kio didelio literatūros poreikio laimimo mieste niekuomet anksčiau nebuvo.

arba Graborius Pranas Krukėlis

★ ★ ★

(APYSAKA)

★ ★ ★

Parašė Petras Cvirka

(Tasa)

Tokių neapčiuopiamų svajonių Frankas Lietuvoje neturėjo. Gal... bet pirmiausia jis buvo dilerio, o ne milijonieriaus žmogus. Kad graborius galvoje pynėsi kažkoki planai, tātai visi spėjo. Prieš graborius visų patarimus, pritarė, sakydamas šur, ir, rodydamas atitinkamą pagarbą, net menkos vertės Dūdos fantazijoms.

Pradžioje Krukas nuo visai paprasto: mažų aukų bažnyčiai, našlaičiams, paminklo statymui. Paskum, kaip dženelmanas, atsilankė pas burmistrą.

Dirgelevičius labai apsidžiaugė tuo vizitu ir tuojau iš spintos ištraukė dviejų spalvų krupniko. Tai pačia proga jis parodė svečiui sienoj kabančius ir labai rečius, žymaus dailininko pieštus paveikslus. Vieno apačioje, kaip jau žinot, buvo parašyta: Velnias akėčiose. Ties kitų sustabdes burmistras paaiškino, ką reiškia parašas: Bailus žmogus eina per tiltą. Paveikslai, burmistro nuomone, labai brangūs, ir gal kelių tūkstančių vertės, nes seniau jie buvo kažkokio grafo nuosavybė. Frankas paklausė vis dėlto kainos, o sužinojęs nemažą sumą, nusprendė, kad paveikslai geri. Greitai jis nuo burmistro kūrinių nusigręžė, nusižiovavo ir, paragavęs krupniko, paklausė, kiek kainuotų fabriko kaina bonkelė. Dirgelevičius iš karto suprato Kruką ir atsakė, kad krupniko fabrikas, — juk tai geriausias sumanymas. Jeigu vidutiniškai visos Lietuvos valdininkai išgeria per metus tiek ir tiek bonkų, jo turimomis žiniomis...

Krukas vis dėlto neparodė didelio dėmesio krupnikui ir vėl atsisgręžė į paveikslą — Velnias akėčiose.

Abu bandė kalbėti apie šį bei tą, daug jau ką perkalbėjo, bet Dirgelevičius vis neišgirdo iš amerikono nei staigiu pasiūlymu, nei pasisakymu, kuriuo reikala atėjęs. Krukas gal nesiryzio, gal žaidė, kaip žaidžia graborius savo būsimųjų klientų. Abiejų akys nukrypo į langą pusę, ir burmistras pirmas pasakė, kalbos ratui pasibaigus:

—Ruduo, visai ruduo... kaip greit. Po savaitės ir lapų nebėlis.

Graborius patvirtino, kad ruduo. Valandėlę patylėjęs, Dirgelevičius paėmė laikraštį, pervertė jį ir netrukus atsiliepė:

—Neramumai visur, ponas... Visur suirimai. Rašo, Ispanijos karalių išvijo vakar. Ar tai gražu, ponas Krukai? Joukun darbs, juk karalius — gali sau būt karaliumi. Dabar karaliai visai prastučiai. Dabar Mussolinis, ot!

—O, yes! Bolševikų darbs. Karalius gali būt. Lietuviai taip galėjo padaryt. Jie būtų didelių pinigų iš turistų padarę. Žinrekit, ponas šerifai, — parodo mūsų amerikiečiams Anglijos karalių — palma tik po pusę dolerio, ir biznis!

Tuo tarpu murktelėjus į salionėlį, iš virtuvės, burmistro tarnaitė, kuri naktį padavavo ir žmona, taip ir stvėrėsi už laikraščio:

—Ponas, vaje! Čia pernykštis, muset! Dar naujo pastininkas neatpėšė. Pasidėjau, sakau, yra patarimų šeiminkėms, kaip konfitūrus smozyti...

—Ka smozyti! Barbarizmas, Agne. Sakiau mokyklis lietuviškai. Reikia sakyti — uogas raugti. Joukun darbs! Nes kas! — susigėdęs tarė burmistras ir, lyg teisindamasis, Krukui pasakė:

—Joukun, karaliai tie, Mussoliniai kas dieną pabėga, o revoliucijos — serijomis, ponas... Negali suspēt nė laikraštį. Kas bus, kas bus iš to pasaulio. Karas! Dujų visokių prigalvojė.

—Aš su tamta, ponas šerifai, norėjau pakalbėti dėl jūsų dviejų arklių kaitilų, kaip čia vadina. Perleiskit man jį.

—Dovanokit, nesupratau.

—Jūs šita elektra. Aš jė manau nugriaut ir statyt nauja.

—Nugriaut? Tai kaip nugriaut, juk tai mano! Nesupratau, dovanokit... burmistro pakinkiai pradėjo drebėti, bet neilgai, nes graborius jį greit prajuokino:

—Parduokit šitą imbriką, o ne — prasmę į kompaniją!

—Tiesą sakant, ponas, nenorėčiau parduot, — susigrėbė Dirgelevičius, stengdamas mintimis suskaičyt perdėtą elektros stotelės vertės kainą. — Jokių būdu nenorėčiau. Pripranti žmogus, kaip prie savo kūdikio. Sakoma, kiekvienam savi marškiniai arčiau kūno. Jaučiu, malonu turėti kokią nuosavybę. O aš... gera man, kai pamatau išžiūbiant.

Burmistras priėjo prie sienos ir paspaudė mygtuką.

—Matote, — cvakt, ir šviečia, ponas. Jis vėl užgesino.

—Cvakt, ir nebėr... Na, stotis nekokia, bet vis dėlto šviečiasi žmonės.

—Keli tūkstančiai būtų jums taip pat malonumas, — sakė Frankas, nusitvėręs petnešos.

—Taip, keli tūkstančiai! Suprantu, ponas, suprantu. Žmogus ne dėl tų tūkstančių, sakoma, gyvena. Kiekvienas savaip idealistas. Paimkime, kad ir mane. Juk ne daiktas, o meilė, kaip sako, traukia prie daikto.

Išsibūravo derybos ir graborius suprato burmistrą, norintį parduoti stotį, bet kartu ir Franko dalininku būti. Frankas pabrėžė savo dženelmaniškumą, kad tokia stotelė jam jokia konkurencija, jis duosias prie užsigręžimo ar šiaip ką. Žodžiu, pamatysias kas iš to išeis.

Išėjus graboriui, Dirgelevičius pašoko ir atsinešęs skaitliukus ėmė daryt savo turto patikrinimą, pats sau kalbėdamas:

—Kad dabar taip milijona... milijoną koki!

Paskum jis vėl skaitė: — Du tūkstančiai keturi šimtai, paskolinta trys tūkstančiai... metinis nuosimtis septyni šimtai...

Staiga pažūrė skaitliukus ir, pakrapštes pakaušį, ištare:

—Joukun darbs, Agne! Ei, Agne! Sakiau kanarėles palesinti. Py-py-py! — pripulė burmistras prie paukščiukų. — Ir gert mažučiai ištroško... Py-py-py... — įsikandęs pašėlį šokinėjo burmistras, išsišiepęs į paukščiukus.

Jis vėl brėžė skaitmenis, užsigulęs ant stalo, o kai prisivarė iki dvylikos tūkstančių savo turto, vis tebekalbindamas kanarėles, tuo metu graborius įžengė į klebonijos prieškambarį. Vos jam praverus duris, kažkur nuo lubų ar langų purtelėjo višta, išgązdinta, garsiai kudakuodama, tarp kojų šmukstelėjo katinas, ar kitas koks gyvulys, o priešais, ant trumpos grandinės prižiūrta, pasitiko garsiu lojimu kalė, prie kurios muistėsi, pilvu šliauždami, keli naujagimiai.

Krukas tiek išsigando viso to klebonijos žvėryno, kad nusiėmęs skrybėlę pradėjo gintis nuo kalės, jau buvo besitraukias atgal, kai čia pat išdygo visas duris užimdamas ilgas, aukštas, keistu aprėdus, lyg tai sutona, lyg moterišką sijoną įsivilkęs, pasiraityjęs rankoves, klebonas ir, kumšties grasinimu apbraminęs kalę, paėmęs svečią lyg už sprando, lyg už alkūnės, tarė:

—Milosti prosim! Na, gerai, kad atėjote, o aš aną vakarą ir ieškot buvau sumanęs. Gut, gut! Eikite pas mane. Čia, čia prašom. Neuzlipkit ant visčiuku... labai vėlyvi... domine.

Tikrai Frankui tarp kojų pasipylė visčiukai, kurių vieną klebonas pasilenkęs nutvėrė už kojos ir sviedė į kampa, sakydamas:

—Štiš, pas motiną, pliki!

Klebonas savo salionely buvo užsitašęs kažkokių svarsčių, pasistatęs milžtūves, ant grindų mėtėsi sutrintos obuolių žievės. Frankui, nespėjusiam pasidaryt, kas čia daroma, klebonas, parodęs vietą sėstis ant senos sofos, pats užsigulė visu kūnu statinaite.

—Matot, — monopolis! Vot vam, ir vyno bus. Pats išsunkiu. Negalima kitaip viengungiui. Bobų nelaikau, ponas Krukai. Kas iš jų nauda, — atvirai pradėjo juokauti klebonas, — mano amžiuje jau nebesildo...

Pamatęs klebonas, kad Krukas plačiai nusišypsojo, praskleides auksinių dantų eilę, prisėgė dar kažką apie bobas. Graborius buvo besėdęs, bet pajuto, negreit pasieksias sofos dugną, griebėsi rankomis ir su viskuo atsidūrė ant žemės.

(Bus daugiau)

Vilnius Suvažiavimas ir Bankietas Pavyko

Su Sveikinimais Susiusta Virš 4 Tūkstančių Dolerių

CHICAGO. — Praėjusi sekmadienį, gegužės 11, Lietuvos Auditorijos įvyko metinis Vilnius dalininkų suvažiavimas. Delegatų dalyvavo apie 175. Pirmininku išrinktas seniau buvęs Vilnius spaustuves darbininkas V. Vasys. (Dabar jis gyvena ant farmos Indiana valstijoje); pirmininko pakeičininku — A. Yuris, chigagietis. Administracijos raportą davė manadžeris M. Zaldokas; už redakciją — V. Andriulis. Taipgi trumpai kalbėjo anglišką skyrusis vedėjas J. Sakalas. Suvažiavimo sekretorium paskirtas jaunuolis Batutis.

Po administratoriaus raportų buvo duoti keli klausimai bei trumpos diskusijos. Ant redakcijos raportu buvo ilgokos diskusijos, bet viskas ėjo ramiai, be užsikarščiavimų.

Buvo priimtos kelios rezoliucijos svarbiais klausimais. Jos telpa Vilnyje.

Po diskusijų ir naujų sumanymų skaityti sveikinimai, kurių buvo daug ir visi atėjo "ne tušiomis". Stambiausia suma su pasveikinimu buvo nuo draugės Konstancijos Abekienės — \$500! Iš daugelio kolonijų buvo po virš šimtinę. Kiek teko tą vakarą sužinot, tai jau buvo gauta virš 4,000 dolerių. Girdėjau, kad ir ant rytojaus po bankieto dar atėjo sveikinimų su pinigais. Nekurie gerai vilniečiai, sveikindami suvažiavimą, atsiųsdami dešimtinę ar daugiau, sakė: "Tai atsakymas lietuviškiems fašistuojantiems laikraščiams ir asmenims, kurie puola mus ir mūsų spaudą".

Tokia suma pinigų su sveikinimais parodo, kaip mūsų pažangūs darbininkai ir nekurie biznierių bei profesionalai įvertina Vilnius gyvavimo svarbą šiame laike.

Suvažiavimui užsibaigus, apie 7-tą valandą buvo duota gana gera skaniai sutaisyta vakarienė, kurioj visi iki sočiai pavalgė skanios kalakutienos su įvairiais pridėkais. Toji vakarienė kainavo tik \$1.50 ant vietos perkant biilietus; iš anksto perkant — \$1.25. Tai visai pigi kaina. Mat, vakarienė buvo gaminama ne dėl pelno padarymo iš jos, bet dėl priėmimo ir pavaišinimo delegatų ir abelnai publikos.

Baigiant vakarienių pradžioje programa, kuri susidėjo iš klasikinių šokių, muzikos ir dainų. Pirmininku L. Jonikas. Pirmą muzikalės programos įsiai išaukė apie tuziną svečių — delegatų pakalbėt. Išaukietį kalbėjo trumpai, iškreipdamį savo mintis apie šį bei tą ir apie gerą vakarienę.

Pirmiausiai ant estrados pasirodė dvi jaunos šokikės: M. Chipas ir Wanda Zalis. Tai gabios šokikės, kurios jau gerai žinomos ne tik Chicago, bet ir kitose kolonijose. Gražiai skambino pianu jauna moteris Pearl Johanson. Ji naujai dažnai akompanuoja dalininkam mūsų parengimuose.

Po jos išėjo chigagiečių mylimos dainininkės Stanevičienė ir Dočkinė. Dainavo gražiai; jos buvo išauktos padainuot "ekstra" dainele. Mildred Chipas paskambino gitaru, Pearl Johanson pianu.

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVISKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVISKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVISKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVISKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVISKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVISKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVISKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokyti gydytojų.

Pristatome į visas dalis — Brooklyną ir apylinkes, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

532 Grand Street, Brooklyn

pritarant. Taipgi tris daineles sudainavo jaunos merginos Helen Mazil ir Josephine Shatkus. Užbaigiant programą, išėjo Agotėlė Kenstavičienė ir Konstancija Abekienė. Kaip visada, taip šį kartą jos savo malonių ir gražių dainavimų užsipelnę daug aplodismentų — buvo išauktos padainuot daugiau.

Taigi, ši Vilnius iškilnė pavyko labai puikiai; pas susirinkusius matės, gerą ūpą ir pasiryžimas darbuotis darbininkų judėjime kiek tik jėgos leis.

Nanking. — Chinijos valdovai kartoją, kad nesitakysia su komunistais.

TEL. TROBRIDGE 6380

DR. JOHN REPSHIS

(REPSYS) LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėlionis ir šventadieniai: nuo 10 iki 12 ryto.

278 Harvard Street

Cambridge, Mass.

CAMBRIDGE, MASS.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

Cambridge, Mass.

4-tas puslapis

Laisvė — Liberty Lith. Daily

Šeštadienis, Geguž. 17, 1947

Worcester, Mass.

Cenzoriam Judia Nekoier

Per dvi savaites laiko matėm visur išdėta dideles garsinimų kortas, kad bus rodoma filma iš Rusijos — "Military Secret." Rigen Theatre, sekmadienį, gegužės 11.

Kada atėjom pas teatrą skirtoje dienoje, matosi, kad tuščios garsinimų iškašos ir prie durų kreida parašytas pranešimas: "Appalėtinias dalykas, kad 'Military Secret' nebus parodyta, nes cenzūra nepaveldina."

Daug žmonių apsigirę eina tolyp su nepaprasta nuostaba, sakdami: "It's a shame."

Tai kaip skubiai amerikoniška laisvė eina mirion! Kas bus toliau, kai Kongresas antdarbininkiskus įstatymus praves?

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

D. J.

u-tas puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily
Seštadienis, Geguž. 17, 1947

Bridgewater, Mass.

Gerai Pavyko L. Prūseikos
Prakalbos

24 dieną balandžio, Piliečių
Klubo patalpose įvyko Lietu-
vių Literatūros Draugijos ku-
pos surengtos prakalbos. Kal-
bėtojų buvo d. L. Prūseika.
Pirmininkavo Jonas Kalvelis.
Žmonių ir prakalbas susirin-
ko nemažai. L. Prūseika gan
plačiai kalbėjo apie vidurinę
šios šalies politiką, apie tarp-
tautinę padėtį ir apie Lietu-
vos reikalus. Jis davė vėjo lie-
tuviešiams reakcininkams, ku-
rie blofina lietuvius, būk jie
"išvaduosią" Lietuvą.

Publika ramiai užsilaukė ir
didelį susidomėjimą išklusė
visa tai, ką kalbėtojas sakė.
Pirmininkas paprašė paa-
koti Vilnės reikalus, nes
greitu laiku, 11 d. gegužės,
įvyks Vilnės šėrininkų suva-
žiavimas.

Atkavo šie draugai:
Kalvelis \$5.

Po du doler.: Kirslis, Pes-
lis, Deksnis. Po dolerį: Kuko-
vo: Tamulevičius, Skerstonas,
Danauskas, Petrauskas, Ma-
žiukna, Paznokas, Kaziliūnas,
Mastavičius, Jermalavičius,
Krukonis. Po 50 centų: Yarkū-
tas, Balčiūnas, Miškinis, Abi-

F. W. Shalins

(Shalinskas)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai
visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS

VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį
ir sekmadienį.

650 5th Ave., kamp. 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5669

RONKONKOMA
8634

TELEPHONE
STAGG 2-5045

MATTHEW P. BALLAS

(Bieliauskas)

Laisniuotas Graborius

Litūdišio valandžio kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios, duodamos
Mylimiems Pašaroti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Tamstos Ateitis Nebloga

Ha, matau milijonus besikankinančių Reumatiz-
mo skausmuose, rankų ir kojų gėlimo skausmuose.
Nuovargio, rankų ir kojų dirbtinumo, šaltio ir nesmagu-
mo vėgimams žmonės skundžiasi. Deksnio Galinga
Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų ir bran-
gių aliejų, iš skirtingų kraštų svieto, silydama ga-
linga šiluma sunaikina minėtus skausmus! Sena ir
teisinga patarlė sako: kas tepa, tas ir važiuoja, tai
jeigu nori važiuoti, tai tepk ir vėl tepk su Deksnio
Galinga Moste. Turime daug laisvų žmonių, ku-
rie liudija ir dėkavoja už pasekmingumą Deksnio
Galingos Mosties. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00 ir 16-oz. \$5.00.

PASARGA: Neklausyk nė jokių kitų pasiūlymų
vietų tikrųjų DEKEN'S OINTMENT. Nebūk toks, kaip
mūsų pirmūnais tėvas Adomas. Jis žiopiškai paklausė savo
sunkaolio Jėvos ir nustūmė pasaulį į vergiją, ir dabar
visi vargsta už jo klaidas. Laimingas būtų buvęs gy-
venimas, nerikėtų nė dirbti nei drabužių nešioti, jei ne
Adomo klaida.

Reikalauk tik **DEKEN'S OINTMENT**
P. O. BOX 666, NEWARK, N. J.

Chicagos Žinios

Gaisre Apdegė 5 Žmonės

Peacock Cleaners & Dyers
dirbtuvėje, 7060-64 N. Clark
st., kilo gaisras, kuomet eks-
plodavo karasinas plauna-
mame kambaryje. Tuo metu
viduje dirbo John Nugent.
Liepsna apipylė jį ir uždegė
jo drabužius. Iki kiti atbė-
go, nelaimingasis smarkiai
apdegė; daktarai mano, kad
vargiai bus išgelbėta gyvybė.
Kiti keturi mažiau apdegė.

Pastatė radosi dar keturi
kubilai su karasinu, po 3,000
galionų kiekviename. Buvo
baimės, kad jie nesprogtų,
nes tas būtų sukrėtę visą
aplinkę.

Kuomet žemutinis aukštas
liepsnojosi, tai viršutiniame
aukšte senukė, 84 metų in-
validė, gulėjo ir laukė mirties,
bet laimė, pribuvo jos
duktė ir marti, išnešė ją lai-
ku.

Apiplėšė Gražų Krautuvę

Trys banditai įėjo į Bastar
Jewelry Store, 171 E. 154th
st., Harvey, Ill. Pirmiausia
nudaugė, kad nori pirkti žie-
dus. Vėliau suvarė į kam-
bary savininką G. Tesar, jo du
sūnus, pardavė jų du klijen-
tus, pasiėmė gražų už tūk-
stančius dolerių vertės ir pi-
nigais \$400 ir pabėgo.

Nukentėję sako, kad vien-
as iš plėšikų turėjo vokišką
revolverį ir kalbėjo laužyta
kalba.

Apie įvykį pranešta polici-
jai, bet kol kas nesurasta
piktadarių.

Gražiai Pagerbė Velionį
Sidney Hillmaną

Šiomis dienomis Hart Shaff-
ners and Marx Co., kuri tu-
ri keletą dirbtuvių ir krautu-
vių vyriškų drabužių, Amal-
gamated Clothing Workers
of America Unijos paragina,
pasizadėjo paaugti Sidney

Egzaminuojam Akis,
Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

J. J. KASKIAUCIUS, M. D.
550 Sumner Avenue,
Newark 4, N. J.
HUMboldt 2-7964

Fotografas

Traukiu pavelisus, fotografu-
ju, kitokiu grupių ir pavieniū.
Iš senų padarau naujus pavelis-
tus ir kraujuos aušarai su am-
rikonikais. Re-
kalui esant ir
paddimui tokiu
dydžio, kokio pa-
geidaujama. Tai-
pogi atmalavojų
įvairiom spalvom.

Kampos Broadway ir Stone Ave.
mie Chancey St., Broadway Line

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Tel. GLENmore 5-6191

K. VENCKUS

LIETUVIS PIANO

TUNERIS

Perbudavo pianus iš di-
desnių ir mažesnių, Spinnet
Style, sutūtinia. Atlieka vi-
sokius reikalingus, pataisy-
mus ir nulekriuoja.

**L. I. PIANO TUNING &
REPAIRING CO.**
9152 GOLD STREET,
OZONE PARK, N. Y.
Tel. MICHigan 2-3123

Hillman milijoniam fondui
\$25,000.

Kas svarbu, tai kad 1910
metais S. Hillmanas su kitais
darbininkais, išėjo į streiką,
ir tuomet šios kompanijos dar-
bininkai ir laimėjo suorganizu-
vimą unijos. O dabar pa-
ti kompanija prisideda prie jo
pagrindinio fondo.

Kenosha, Wis.

Balandžio 26 d. vagis įsi-
briovė į Clem and Chet's ta-
verną, 4127 7th ave., ir pa-
vogė vaikui smulkių pinigų
banką su \$100. Vėliau ban-
ko šukės rastos ant šalgyta-
vio prie namo, kurio stovi ta-
verno užpalkyje.

Vienas tavernos savininkas
pusininkas, Chet Zeihen, nuo
to laiko miegojo taverno už-
palkiniame kambary ir prie
savęs laikė šautuvą. Anks-
ti aną rytą, apie 4 val., Zei-
hen išgirdo, kad kas braižosi
apie langą. Kiek palaukęs ir
nebegirdėdamas jokio garso,
Zeihen atsikėlė, pasiėmė šau-
tuvą ir basas, tik kelines už-
simovęs, išbėgo laukan. Prie
lango rado stovintį žmogų,
kuris suuko: "Nešauk, aš
neturiu šautuvo!"

Zeihen, atkūšęs šautuvą į
vyrą, priverė jį įeiti į taver-
ną ir gulėti ant grindų, o jis
laukė iki pamatys ką einant
pro taverną ar važiuojant ke-
liu. Palikti vyrą ir eiti te-
lefonuoti (dar ir nikelio prie
savęs neturėjo) Zeihen bijojo.
Pamatęs pravažiuojant auto-
mobilių jis suuko, kad su-
stotų. Žmogus nuvažiuo į
policijos stotį ir tuoj prie ta-
verno atvyko du policijos
skvado automobiliai. Nu-
vežta į stotį policija pažino
kaipo Henry Kranning, 24 me-
tų, 4024 14th ave. Jis laiko-
mas tyrinėjimui.

FRANCŲZŲ STREIKAS EINA PLATYN

Paryžius. — Kuomet
Francijos premjero Rama-
diero valdžia perėmė į savo
rankas keturis didelius už-
streikuotus malūnus, tai
sustreikavo ir kitų malūnų
darbininkai. Jie reikalauja
algos priedų. Ramadier
grūmojo pašaukt kariusome-
nį ir darbą malūnuose.

PRANEŠIMAI SCRANTON, PA.

LLD 39 kp. susirinkimas įvyks 18
d. geg., pas E. Geležauskienę, 1210
Blair Ave., 2 val. dieną. Narių daly-
vaus, nes turime svarbių reikalų
aptarti. Atsiveskite ir naujų narių
piratyti į apšviesto organizacija. —
P. Slekaitis, sek. (113-114)

WORCESTER, MASS.

Suvenytos Worcesterio Draugijos
rengia pikniką, Olympia Park, bir-
želio 8 d. Turėsime skanių valgių ir
gerimų taipgi ir žaislų. Kviečiame
draugus išsitemyti dieną ir dalyvau-
ti tame piknike. — Komisija.
(113-114)

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Namų Bendrovė, 157
Hungerford St., rengia balų, geg.
18 d. Pradžią 2:30 val. dieną. Gros
gera orkestra. Turėsime įvairių ge-
rimų ir skanių pagamintų valgių.
Kviečiame visus dalyvauti šiame ba-
luje, nes Bendrovė neturės daugiau
parengimų iki rudens. — J. V.
(113-114)

CLIFFSIDE, N. J.

LDS 115 ir LLD 77 kp. rengia
balų vakariene, geg. 18 d. K. Ste-
panavičiaus salėje, 344 Palisade
Ave. Pradžią 3 val. dieną, vakarėnis
7 v. v. Alus laike vakariene dykai.
Kanga \$1.50 asmeniai. Dalis pelno
skiriamą Liet. Laisvės Radio Kl.
Programos palaikymui. Tad daly-
vaudami šiame cliffside'io parengi-
me, atlikite gražų kultūrinį darbą
Laisvės Radio Kl. Programų palaik-
ymui. Pasimatysime 18 d. geg. —
Kom. (114-115)

Matthew A. BUYAUSKAS

LAI DOTUVIU

DIREKTORIUS

426 LAFAYETTE STR.,
Newark, N. J.
Tel. MARKet 2-5172

Haverhill, Mass.

Iš LLD 85 Kp. Prakalbu

Penktadienio vakare, gegu-
žės 2 d., L. P. G. Klubas sa-
lėje, 324 River St., įvyko Lie-
tuvų Literatūros Draugijos
85 kuopos prakalbos. Kalbė-
jo Leonas Prūseika, dienraš-
čio Vilnės redaktorius, iš
Chicagos. Jis pasakė gerą
prakalbą.

Pirmu atveju kalbėjo abel-
nų visuomenę liečiančiais
klausimais. Taipgi savo kal-
bą palietė ir mšų gimtinio
krašto Lietuvos klausimą.
Kalbėdamas apie Lietuvą, jis
pabrėžė štai ką. Amerikos
antidemokratizmas Lietu-
vams, susimetusiems į Ameri-
kos Lietuvį Tarybą, nėra jo-
kios galimybės nuversti Tary-
bų valdžią Lietuvoje, nors jie
ir labai norėtų tai padaryti.
Ir jų ly landžiojimas po kon-
gresmanų priemonės yra visai
berždžias, neturintis jokios
reikšmės. Lietuvų pasilikis
tokia valdžia, kokia dabar
yra, tai yra, Tarybų valdžia.

Baigdamas pirmą dalį sa-
vo kalbos, kalbėtojas atsi-
kreipė į publiką, kad paa-
koti pagal savo išgalę dėl pa-
dengimo lešų ir kad kurie iš-
gali užsiprenumeruoti dien-
raštį. Vilnį ir pasipirkti
Vilnės B-vės šėrų. Publika
link to atsiliepė labai prie-
lankiai.

Antru atveju d. Prūseika
nurodė, ką davė lietuviams at-
siradimas spausdintos knygos
ir kokią progresą lietuviai pa-
darė bėgiu tu 400 metų su-
spausdintu žodžiu. Taipgi
pažymėjo vardu tu rašytojų,
kurie parašė pirmas knygas
lietuvų kalboje 400 metų tam-
atgal.

Kalbėtojas nepraleido ne-
pabrėžęs keleto žodžių ir
apie Lietuvį Literatūros
Draugiją ir jos nuveiktus di-
delius darbus laike savo gy-
vavimo. Jis nurodė, kad Drau-
gija yra jau išleidusi virš 50
gerų knygų ir leidžia žurnalą
Šviesa kas 3 mėnesiai.
Nariai, mokėdami \$1.50 me-
tinių duoklių, gauna po gerą
knygą ir žurnalą Šviesa. Jis
kvietė dalyvius — prakalbose
prisirašyti prie vietinės LLD
85 kuopos.

Prūseikai užbaigus prakal-
bą, buvo iš publikos patiekta
keletas klausimų, į kuriuos
jis davė rimtus atsakymus.

Vienas vyras priėjo arti Prū-
seikos ir šturmingai užklausė:
"Ar ne bolševikai pardavė
Lietuvą?" Prūseika jam rim-
tai atsakė, kad bolševikai Lie-
tuvos niekam nepardavė, nes
jie patys ją turi. Tas vyras,
užgirdęs publikų smarkų
juoką iš jo pastatytu neap-
galvoto klausimo, paraudęs
prasišalinio.

Prakalbas galima priskai-
tyti prie pusėtinai pasekmin-
gų, nes dėl dienraščio Vilnės
paramos — prenumeratomis,
šėrais ir aukomis — sukelta
\$60.

Vilnės B-vės šėrus pasi-
pirkto sekami: A. P. Dam-
brauskas, A. Berzelionis ir
V. Račkauskas. Dienraš-
tį Vilnį užsiprenumeravo: S.
Uždavinis, D. Benkus, A.
Berzelionis ir A. Majauskas.

Lėšų padengimui aukojo se-
kami: S. Uždavinis \$4; po
\$2: A. ir M. Kazlauskai ir
J. Stančikas; po \$1: A. Ber-
zelionis, P. Ivanauskas, V.
Kancevičius, D. Benkus, K.
Morkūnas, J. Masevičius, B.
Baublys, Ig. Klimauskas, B.
Gumauskas, A. P. Dambras-

LICENSES WHOLESALE AND RETAIL

Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No.
RL 9470 has been issued to the undersigned
to sell beer wine and liquor at retail under
Section 107 of the Alcoholic Beverage Control
Law at 84 Livingston St., Borough of
Brooklyn, County of Kings, to be consumed
on the premises.
FRANK AUSTIN & MORRIS AUSTIN
(D-B-A The Hamilton) (R)

NOTICE is hereby given that License No.
GB 19888 has been issued to the undersigned
to sell beer at retail under Section 107 of
the Alcoholic Beverage Control Law at
227 Du Kalb Ave., Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed off the
premises.
SAM MARKOWITZ (R)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

REGISTRUOTOS SLAUGES

ABELNOM PAREIGOM — GYVENIMAS ANT VIETOS AR KITUR
DIENOM AR NAKTIM — 8 VALANDŲ ŠIFAS

Prisijūretojos reikalingos nuo 3 iki 11 šifto.
Minimum Pradinė Alga \$125 pridodant pilną užlaikymą.
\$25 pridodama gyvenančiom kitur.

\$10 skiriamas viršesniems slaugėms
\$20 skiriamas prižiūretojom.
\$10 skiriamas už vakarų ar naktį pareigas.
Polišo programa galioja po vienų metų.

"BLUE CROSS MEDICALS APARTNAVIMAS"
Puikliausia progą stoti į šabą vienos aukščiausios
kredituojamos ligoninės Pennsylvaniai.

KREIPKITES

HAMOT HOSPITAL

2 EAST 2ND STREET

ERIE, PA.
(117)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

REIKALINGI PATYRĘ KEPURININKAI

Back Shop

CONERS SUKJETINTOJAI B. MASINŲ OPERATORIAI
B. STACKERS A. MASINŲ OPERATORIAI
CONE BLOCKER MASINOS BLOCKER
A. STACKERS — MULTI STACKERS — AUTOMATIC POUNCER
NUOLATINIS DARBAS — AUKŠTAS UŽDARBS
KAFETERIJOS APARTNAVIMAS — GRUPINĖ APDRAUDA
Linksmos Darbo Sąlygos. Svarūs Moderniniai Fabrikai
Kreipkitės:

HAT CORPORATION OF AMERICA

Personnel Department

29 OSBORNE AVENUE
EAST NORWALK, CONNECTICUT (118)

JAUNI VYRAI MES TURIME IDOMIŲ DARBŲ SU ATEICIAI

Nuolatiniai Darbai, Kur Jūs Išmoksitės Amato!
SVARIUOSE MODERNINIUOSE FABRIKUOSE
PRADINĖ MOKEŠTIS YRA AUKŠTA
INTERESUOJATES?

KREIPKITES

HAT CORPORATION OF AMERICA

Personnel Department

29 OSBORNE AVENUE
EAST NORWALK, CONNECTICUT (118)

DIRBTI VIDUJ OKINAWOJE

Transportacija apmokėta

DAILYDES

Vien tik Pirmos Klasės

Patyrimu

Amžiaus — 21 iki 49

Turi turėti gimimo įrodymus.

George A. Gardner, Rep.

GUY F. ATKINSON CO.

J. A. JONES CONST. CO.

Bile N. Y. State Employment

Service

87 Madison Ave., N. Y. C.,

prie 28th St., 3-ojos lubos.

BAR TENDER

Vidurinėmis vyrams dirbti diomis.

Turi turėti patirtį ir būti blaivus.

KREIPKITES TARP 2 ir 5 P. M.

LUCKY'S BAR AND GRILL

15 GRAND STREET EXTENSION

BROOKLYN, N. Y.

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

FARMAI FORA. Mafa Uster Count

Farma. VYRAIS Abelnam Farmos darbi.

Turi mokėti operuoti traktorių ir karg.

MOTERYS namų darbi ir virimui.

Ma. šeimai, sukuriant namus, mėsos ir

vilgijos. Turi būti blaivūs. Duokite ra-

liudijimą, diskrepciją ir kokią nors pe-

intuimiją. RAŠYKITE BOX 302, LITTE-

UANIAN, 20 WEST 43RD ST., N. Y. C.

(115)

TUOJAUS REIKALINGA

SLAUGES PAREIGŲ

VIRTUVIŲ DARBININKŲ

SKALBINIAM DARBININKŲ

PRIZIURETOJŲ

ST. LUKE'S HOSPITAL

St. Luke's Place & Ostrum

BETHLEHEM, PA. (117)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

NAMU DARBININKS. Moteris, kuri pagai-

dauja gerą namų. Prisijūreimui valko. Turis

nakvoti ant vietos. Gera alga. Su palidū-
miais. Kreipkitės ar rašykite po P. P. M.

MRS. H. ROSENOFF, 4701-12th AVE. E3.

BROOKLYN, GEDNEY 6-5774.

(119)

MERGINA-MOTERIS

Prisijūreimui 4½ metų amžiaus vaikui dėl

biatinių porų. Skaite visą dieną

sekmadienį. DEWEY 9-3469.

(116)

Coney Island sezonas ofi-

cialiai prasideda gegužės 17-

tą.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Protestuos Prieš Išvežimą Darbų

Miesto tarybos narys Eugene P. Connolly, darbietis, pasiūlyęs New Yorko Miesto Tarybai rezoliuciją protestui prieš išvežimą iš Bronx virš 2,000 darbų.

Menamieji darbai yra valstybiniai, taksu surokavimo-sudėdavimo divizionai. Įstaiga nori išvežti į Kansas City, Misourį. Tėmytojai numato žingsnį esant politiniu pyragėliu nuo prez. Trumano savo valstijai. Valstija jam sava, prie to, savo politiniu atsilikimu ji jam daug meilesnė ir naudingesnė už New Yorką, sako jie.

Žingsnis taip pat skaitomas ir diskriminaciniu. Įstaigoje dirbą 2,200 žmonių, daug negrų. Daugelis neišgaltų taip toli persikelti su šeimomis. Persikėlusieji, ypatingai negrai, turėtų didelių sunkumų gauti butą. O bent 25 nuosimčiai visai negalėtų keltis, nes dar nesą oficialiai priimti į civilę tarnybą. Visą tai sušmus į daiktą, perkėlimas įstaigos būtų lygu išmetimui tų žmonių iš darbo.

Bronx Jaunimas Kovos Prieš Varžymą Teisių

Ruošdamiesi savo mitingui Roosevelt High School auditorijoje, gegužės 16-tos vakarą, American Youth for Democracy Bronx skyrius išgirdo, kad reakcininkai reikalauja mitingo neleist.

Jaunimas tuojau žmėsi prieš drausmę veikti. Morris Polansky, karo veteranų ir AYD direktorius pareiškė, kad jaunimas - mitingo neįsiskaukė ir kad ateityje visu griežtumu kovos prieš varžymą laisvių.

CORNELL WILSON
"THE HOMESTRETCH"
TECHNIPALOVOMIS
su Glenn Langan & Helen Walker
* Ir pūks asmenų valdinio scenos
Hasel Scott, Fred ir Elaine Barry
Extra! CARL KAYAZZA
HENRY YOUNGMAN
ROXY
7th Ave. ir 50th St.

Paramount's juokų armėderis apie detektyvą, kuris susipainalo su šaunia gražuole.
BOB HOPE
DOROTHY LAMOUR
"My Favorite Brunette"
ir sujaudinanči
"FEAR IN THE NIGHT"
* EXTRA: Girdėk BILL
FLOYD, vargonininką, kasdien.
Brooklyn Flatbush
PARAMOUNT ir De Kalb Aves.

3-čia Didži Savaitė!
Dramatiška istorija žmogaus siekimo laisvės ir meilės!
THE ROAD HOME
Vaidina Oleg ZHAKOV
iš "Professor Mamlock"
STANLEY
7 Avenue, tarp 42 ir 41 Sts.
Durs atdaros 8:45 A. M.

MATYK NAUJAUSIAS SENSACINGAS ŽINIŲ FILMAS!
Socialistai daug laimi visuotiniuose Japonijos rinkimuose! Matyk Tokio Main gatvę praeinančio gaisro reginį! Didžiulį minia sugūžiusį ir gyvulių šventinio ceremoniją! Barcelona, Ispanijoje! Šveicarijos gvardijai dalyvauja senovinės apsigėdos. Matyk Francijos prezidento stebint klaidas, beides laukinių apsiėdžiusių Gaidos, Matyk filmas iš Cypuso! Pasaulio akys žvilni žydus tų stovyklų! Vidurinėlio Jėro, Matyk įvairius Movie-tone priekio filmą: "FANTASY OF SIAM." Matyk senovinį Siama, jo žmones ir jo papročius!
EMBASSY NEWSREEL THEATRE, Broadway ir 46 St.

ZYMAUSIAS JUDŽIŲ TRIUMFAS. Pagal Eric Maria Remarque'us drąsiai, neįsileista apysakai! Mažai moterų drįsta taip gyventi... Mažai vyrų drįsta tiek suteikti!
BARBARA STANWYCK DAVID NIVEN
"THE OTHER LOVE"
su RICHARD CONTE
Išleista per United Artists
NUOLAT RODOMA * Nebrangios Kainos
RIVOLI Broadway ir 49th St.

Šaukia 20 Mitingų Protestui Prieš Vergijos Bilius

Grazūs susipratimas auga mūsų šalies visuomenėje. Daugelis demokratiškųjų elementų jau ima suprasti, kad šalis nebus laisva, jei bus leista darbininkams pavergti. Jie sujudo veikti prieš nedemokratinį elementų kalamus darbininkams pančius.

New York'e tam darbai vadovybės žmėsi Progressive

Kritikavo Diskriminaciją Metropolitan Namų Projektuose

Metropolitan Life Insurance firmai pareikalavus leisti pakelti rendas dar nebaisiuose statyti apartmentuose dabar pravedamas viešas svarstymas to klausimo prie majoro O'Dwyer ir budžeto tarybos. Vienas posėdis įvyko gegužės 15-tą, kitas įvyk 27-tą, 10:30 ryto, City Hall.

Vartotojų - rendaminių organizacijų kalbėtojai sakė, jog leidimas vienai firmai kelti rendas pralaužtų bendrą kontrolę visu frontu. Patsai majoras šį kartą laikėsi abejutiškai - esąs klausimas, ar miesto duotasis firmai kontraktas leidžia kelti rendas. Vartotojai nurodinėjo, kad kontraktas neleidžia ir, virš visko, neleistina rendas kelti. Liaudies organizacijos atstovaujantieji kalbėtojai taipgi aštriai kritikavo firmos diskriminacinę praktiką. Vienam iš tų projektų - Stuyvesant Town - oficialiai paskelbta neįsileisiant negrų. Firma reikalauja leisti Stuyvesant Town rendas kelti nuo \$14 iki 17 dol. per kambarį mėnesiui, o Riverton Houses - nuo \$12 iki \$14.

New York'e teisiamaš Marriano Abello, buvęs policistas, kaltinamas pasmaugime meilužės Katrinos Miller praėitą vasarą.

* ALAN LADD * GAIL RUSSELL *
* WILLIAM BENDIX *
"CALCUTTA"
su JUNE DUPREZ
* Ir Pūks Asmenų *
* Vaidinimas Scenoje *
DUKE ELLINGTON ir Jo Orkestras
The Golden Gate Quartet
Coke ir Foke
EXTRA Buok ir Bubbles
Vidunaktį rodoma kas naktį
Paramount
Broadway ir 43rd St.

Daugeliui Reikalinganti!
"Pūks" - N. Y. Times.
"Saunus... Nepraleiskite jo."
- P. M.
NATIVE LAND
Dainuoja ir apsaoko
PAUL ROBESON
7 Avenue, tarp 42 ir 41 Sts.
Durs atdaros 8:45 A. M.

Moterys Turės Idomų Povu; Norite Eiti?

Amerikos Moterų Kongreso Brooklyn skyrius rengia vakarą pagarbai Jungtinių Tautų moterų. Tikisi turėti žymių svetimsalių viešnių iš Holandijos, Kinijos, Kanados, Tarybų Sąjungos, Jugoslavijos.

Lietuvių Moterų Apšvietos Klubas, naujai prisidėjęs prie kongreso, irgi gavo pakvietimą. Jau susirās devynios ir ant vietos pasimokėjo po \$1.50. Draugė šmagorienė, sekretorė, visoms užsakys tikėtu. Kurios dar norėtųmet prisidėti, skubiai matykite ar kuria kitą valdybos narę. Kadangi bus ir vakariene, reikia žinoti iš anksto.

Pobuvis įvyks kitą penktadienį, gegužės 23-čią, A.M.K. centre, 157 Montague St., centralinėje Brooklyn dalyje, 5 maži blokučiai nuo Borough Hall.

Sasna.
New York'e areštavo 25 metų amžiaus vyriškį, įtartą nužudyme 5 metų mergytės praėitą šeštadienį, Norristown, Pa. Itartasis neseniai paleistas iš įstaigos proto ligoniams.

N. Y. Žydų Dienraštis Minės 25 m. Sukaktį

Žydų darbininkų dienraštis Freiheit (reiškia - Laisvė) šiemet mini savo gyvavimo 25 metų sukaktį. Ta proga progresyviška dienraštis sveikino daugelis masinių organizacijų, tame skaičiuje ir komunistų partiją.

Dienraščiui masiniai pasveikinti įvyks daugybė masinių mitingų-koncertų po visą šalį. Turbūt didžiausieji iš visų įvyks New York'e ir Chicagoje. Newyorkiškijs bus didžiojoje Madison Square Garden, šeštadienio vakarą, geg. 24-tą.

Atžymėjus dienraščio didžiulius nuopelnus Amerikos ir pasaulinei darbininkų klasei, taipgi demokratijoms abelnai, komunistų pareiškimas ragina komunistus ir visus progresyvius paremti dienraštį dalyvumu sukakties iškilmėse.

Ką Veikia Armijos Tarp Karų?

Veik viską. Pavyzdžiui, vieni tik laivai palaikė susisiekimą tarp Alaskos ir Jungtinių Valstijų keliavimui ir tą teritoriją atsidarius pirmu kartu 1898 metais. Tai buvo paskilbusiuoju aukso iškotojų laikotarpiu.

Gegužės 26-tą, 1900 m., kongresui nutarus praveisti greitesnį susisiekimą, J. V. Signalų Korpusui buvo įsakyta ir jis pravedė 1,740 mylių telegrafo linijų ir jūromis nutiesė kabelio liniją nuo Sitkos į Seattle. Taigi, armija yra karjera, sako viršininkai rekrutavimo stoties, esančios 246 Graham Ave., kviesdami vyrus stoti į armiją.

Laikraščio Savininkas Palikęs Krūvą \$

Westchester apskrities palikimų teisme įteiktą apokavimas turto mirtiesiojo Joseph Medill Patterson, buvusio New Yorko laikraščio Daily News leidėjo. Jo turto likė \$10,923,366.53 - be nejudomo turto.

Jis ir jo laikraštis, panašiai, kaip Hearsto, visuomet perpildytas neapykanta visokiems liaudies judėjimams prieš šalyje ir užrubežiuose. Taip pat visuomet aršiai puola Tarybų Sąjungą, kur nėra milijonierių laikraštinių. Negalima kaltinti.

Geg. 24-tą Bus Suvaikinta "Jonuko Liga"

Šeštadienį, gegužės 24-tą, Lietuvių Kalbos Mokyklės mokiniai suvaikdins mokyklai pritaikintą veikaluką - komediją "Jonuko Liga."

Tema veikaluko yra apie mokinį, kuris, neišmokęs savo užduoties, drovisi eiti mokyklon. Mėginamas išsiskirti iš to, apsimeta sergančiu. Susirūpinusi motina šaukia kaimo "daktarę", kuri žino tokias vaiku "ligas" ir greitai jas "gydo" patirdama durnaropėmis.

Tačiau Jonukas laimingas; jis nuo tokio "gydymo" išsigelbi. Geriau pasakius, išsigelbsti jo mokytoja ne tik nuo tokio gydymo, bet ir nuo grėsinančio diržu tėvo. Mokytoja Jonuką išgydo gražių žodžių ir apšvieta.

"Vyturėlio" Ansamblio nariai, kuriuose yra mokyklėlė tebelankančių pirmiau lankiusių, sutiko išpildyti dalį programos dėl savo "Alma Mater." Kartu su "Vyturėliu" dainuos ir Lillian Bastytė. Be to, bus dar ir kitų įvairumų.

Taigi, visą programą pildys patys mokyklėlės mokiniai, išskiriant kai kuriuos "Vyturėlio" narius.

Šis rengimas įvyks šeštadienį, gegužės 24 dieną, 7 valandą vakare, Laisvės svetainėje, 419 Lorimer St. Po programos bus užkandžiai ir kaffas išsigerti (ne svaiginančių gėrimų, žinoma).

Įžanga 65c. Tikėtus galiama gauti pas mokinius, mokytoją Juozą Byroną ir pas mokyklėlės komitetą.

Rep.

Keli Bilingai Vis Tebėra Užstreikuoti

Didžiūmos bilingų savininkai sutiko mokėti arbitracijos priskirtą algą pakėlimą po \$8.60, savaitę. Tad ir darbininkai veik visi sugrįžo į darbą.

Iš žymesniųjų dar vis užstreikuotų yra 21 aukšto namas prie 25 Broad St.; 34 W. 15th St. ir 622 W. 113th St., New York'e.

Sekmadienio ryte, 10:30 A.M., nusistatykite savo radio ant stoties WBYN, 1430 klc. ir pasiklausykite gražios lietuviškos programos.

FOOD CLOTHING
PARCELS TO RUSSIA
INC.
With Duty Prepaid
Licensed By U.S.S.R.
251 W. 40th St. N.Y.C. 18 LA-4-6192
MES SIUNCIAME MAISTĄ IR DRABUŽIUS I VISAS DALIS SOVIETU SAJUNGOS su jau apmokėtais maitais.
Pavyzdiniai maisto ir drabužių pundeliai - visi maitai ir lėšos čia apmokama.

PUNDELIS MOTERIM No. 401	PUNDELIS NO. 402
3 jardi vilnono	3 jardi storo vilnono švarkams
4 jardi bėvelnos materijos	2 1/2 jardi pamušalo
4 jardi flanelo	18 sagų
4 spūtes siūly	1 puikelis adaty
1 pūks. adaty	2 spūtes siūly
1 korta kabilukų-akucijų	1 marškinėl-broadcloth
VISO KAINA su maitais ir apdrauda \$26.62	2 poros kojųnių
	1 kaklaraištis
	2 nosinės
	1 pora apatinių
	VISO KAINUOJA su maitais ir apdrauda \$39.97

MAISTO PUNDELIS
1 sv. ryžių; 2 sv. maitų; 1 sv. vištienos; 1 pūks. Marzla aliejus; 8 unc. pieno miltelių; 1 pak. buljonai gabaliukai; 6% unc. augalinis riebalų; 2 unc. arbatos; 2 gabalai rudo maito
VISO KAINUOJA su maitais ir apdrauda \$11.19

Mes cheminiai išrūkome padėvėtus drabužius. Visi pundeliai pilnai apdrausti. Greitas pristatymas užtikrintas.

MOSŲ RASTINES ŽYMIUOSE MIESTUOSE:
BOSTON: Shapiro's Book Shop, 7 Bench St., Tel.: Devonshire 6757
BROOKLYN, N. Y.: 391 Eastern Parkway, Tel.: Main 2-2771; Main 2-5811.
PHILADELPHIA, PA.: Tinslan Parcel and Travel Service, 1931 N. 31st St., Tel.: Rtecomet 7-7182
CLEVELAND, OHIO: H. Zupnick Travel Service, 19 Colonial Arcade Cherry 7610
PITTSBURGH, PA.: Max Jenkins, 716 Columbia Bld., Tel.: Atlantic 5253.
After 4 P.M.: Tel.: Jackson 3100.
DETROIT, MICH.: Reliable Package Service, 9115 Linwood Ave., Tel.: Tyler 8-2560
LOS ANGELES, Cal.: A. Ravitch, 542 So. Broadway, Tel.: Vandyke 1810
TORONTO, CAN.: D. Dworkin & Co., 525 Duglas St., W., Tel.: Elgin 9237
MONTREAL, CAN.: A. Nienberg, Travel Bureau, 4871 Park Ave., Tel.: Talon 6377
* Rašykite ar telefonuokite dėl mūsų katalogo.

Pikietuos Ispanijos Konsulatą Šeštadienį

Ispanijos darbininkai, nebe-pakęsdami sunkių sąlygų ir žiaurios fašisto diktatoriaus sprespaudos, išėjo į streikus. Kerštaudamas, Franco pradėjo dar žiauresnes atakas, kaip praneša garsioji Ispanijos darbo liaudies vadovė La Pasionaria amerikiečiams Lincolno Brigados veteranams telegrafu atsiųstame pranešime.

Ispanų paramai, Abrahamo Lincolno Brigada skelbia masinį pikietą prie Franco konsulatų, 53rd St. ir Madison Ave., New York'e, šį šeštadienį, gegužės 17-tą. Prasidės 12:15 per pietus. Kviečia visus darbininkų draugus, demokratijos mylėtojus atvykti į pikietą protestui prieš darbininkų persekiojimą.

Penki šimtai mokinių iš įvairių miesto mokyklų paruošė specialėms Esu Amerikietis Dienos ceremonijoms, gegužės 18-tą, Central Park Mall.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALES d. Balų, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Pūks stoties su naujaisiais įstaigomis.
KETURŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prielamos
949-959 Willoghby Ave.
Tel. STag 2-3842

BAR & GRILL

Lietuviška Aludė
Kanados
Black Horse Ale
JOSEPH ZEIDAT
411 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

6-tas puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily
Šeštadienis, Geguž. 17, 1947

BIZNIERIAI, SKELBKITAS LAISVĖJ

World Tourists, Inc.

(Istelgta nuo 1927 m.)

SENIAUSIA ir GERIAUSIA

PUNDELIŲ
I VISAS DALIS SOVIETU SAJUNGOS
Iš anksto apmokėtais maitais.

Maisto Pundeliai

Nauji ir Padėvėti Drabužiai
1. Mes chemikalais išrūkome
2. Pundeliai apdraudžiami
3. Greiti pristatymai.

PAVYZDINIAI NORMALIAI DRABUŽIŲ PUNDELIAI:

PUNDELIS B 10:
3 1/2 jardi vilnonės materijos vyro stitui
1 arba moteris stitui su 2 aljona.

1 pora šveirykų
15 geležtelių skustuvui
1 pūks. adaty-įvairių
2 šukos
2 spūtes siūly
1 dantim šepetukas
2 poros raiščių šveirykam
3 gabalai maito
VISO \$36.36, su apdrauda

PUNDELIS B 20:
2 1/2 jardi ryzų vilnų materijos stitui
1 pora šveirykų
8 jardi drukuoto medvilnės audėklis
2 rankluostiniai
1 pakelis įvairių adaty
3 spūtes siūly
1 šepetukas dantim
2 šukos
2 poros raiščių šveirykam
2 gabalai maito
VISO \$36.36, su apdrauda

PAVYZDINIS NORMALIS MAISTO PUNDELIS

1 sv. sjeisto
1 sv. ryžių
1 sv. kafa
1 sv. mielinės
1 sv. maito
1/4 sv. arbatos
1 sv. maschetti
1/2 sv. cooca
13 unc. riebalų
1 dėutė išgarinto pieno
VISO \$11.09

TOS KAINOS PADENGIA VISAS LĖŠAS

Specialės kainos organizacijoms.
Mes dabar turime agentūras sekamosios miestuose:

BOSTON, MASS.
Tremont Travel Bureau
1160 Columbus Ave.

MONTREAL, CANADA
Jewish Immigrant Aid Society
4221 Esplanade Avenue.

DEL SMULKMENU
rašykite, telefonuokite arba atėikite

WORLD TOURISTS, INC.

18 W. 23rd Street,
New York 19, N. Y.

Tel. Orchard 4-4660

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

221 South 4th Street

Valandos: { 9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

PIRMU KARTU KUR NORS...
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
presents
Her Excellency
by BULOVA
21 Jewels
\$49.50 to \$195.00

1. HER EXCELLENCY "A" \$49.50
21 Jewels
2. HER EXCELLENCY "J" \$59.50
21 Jewels
3. HER EXCELLENCY "Q" \$65.00
21 Jewels 14 kt. gold